

ΔΙΑΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.
Τόμος 10 > 2020

ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

2020

ΓΝΩΜΕΣ

**ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ
ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ**

**ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ:
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ – ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ANGEL GURRIA
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΟΣΑ)

ΣΤΕΛΛΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ
ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ
ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

**"ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΕ
ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΠΟΥ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΕΙΤΑΙ"**

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΤΩΝ Ο.Κ.Ε.
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

> Περιεχόμενα

- 3** Μήνυμα του Προέδρου της Ο.Κ.Ε.
- 4** «Οι προκλήσεις της σύγχρονης συμμετοχικής δημοκρατίας σε μια Ευρώπη που ανοικοδομείται: Μια αρχική συμβολή των Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών και παρεμφερών οργάνων στη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης». Ετήσια συνεδρίαση των Προέδρων και των Γενικών Γραμματέων των Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 7** Συνέντευξη του Angel Gurría, Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)
- 13** Συνέντευξη της Στέλλας Κυριακίδου, Επιτρόπου για την Υγεία και την Ασφάλεια των Τρόφιμων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή
- 19** Συνέντευξη του Luca Jahier, Προέδρου της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ε.Ο.Κ.Ε.)
- 25** Covid-19. Μέτρα στήριξης της οικονομίας και της κοινωνίας - Το νέο βιβλίο της Ο.Κ.Ε.
- 27** «Η επόμενη μέρα». Άρθρο του Προέδρου της Ο.Κ.Ε., κ. Γιώργου Βερνίκου, στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ»
- 28** «Όρα για μια «Νέα Κοινωνική Συμφωνία». Άρθρο του Προέδρου της Ο.Κ.Ε., κ. Γιώργου Βερνίκου, στην εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»
- 30** «Η ΔΕΘ, το Μέλλον της Ευρώπης και η κοινωνία των πολιτών». Άρθρο του Προέδρου της Ο.Κ.Ε., κ. Γιώργου Βερνίκου, στην εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»
- 32** Αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομία και την κοινωνία. Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 33** Προτεραιότητες και προκλήσεις στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ για την επίτευξη υψηλού ρυθμού ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού αποθέματος. Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 34** Χωροταξικός Σχεδιασμός: Προβλήματα – Προκλήσεις. Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 35** Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025. Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 36** Τηλεργασία: Προβλήματα και Προοπτικές. Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 37** Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας. Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
- 40** Σχέδιο Γνώμης της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Στρατηγικές Κατευθύνσεις.
- 42** PHOTOGALLERY 2020

**Κοινωνικός
ΔΙΑΛΟΓΟΣ**

**ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Τόμος 10
2020

Ιδιοκτησία:

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Κ.Ε.)**

Έδρα: Αμβρ. Φραντζή 9
117 43 Αθήνα

Τηλ.: 210 9249510-2

Fax: 210 9249515

URL: <http://www.oke-esc.eu>

e-mail: sec@oke-esc.eu

Εκδότης:

**Οικονομική και Κοινωνική
Επιτροπή της Ελλάδος**

Υπεύθυνος κατά νόμο:

**Γιώργος Βερνίκος
Απόστολος Ξυράφης**

Επιμέλεια έκδοσης:

Δρ. Μάρθα Θεοδώρου

Επιστημονική Επιτροπή:

Δρ. Μάρθα Θεοδώρου

Μαρία Ιωαννίδου

Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη

Μακέτες - Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση:

Νικολέττα Μιχελάκη

Εκτύπωση - Παραγωγή:

ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΒΕΕ

Αντιγόνης 60, 104 42 Αθήνα

Τηλ.: 210 5156810-20-30

Fax: 210 5156811

URL: www.kambili.gr

e-mail: info@kambili.gr

ISSN 1791-7522

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Φεβρουάριος 2021

Αγαπητοί φίλοι,

Τον Οκτώβριο του 2015 ανέλαβα Πρόεδρος της Ο.Κ.Ε.

Στις 18 Ιανουαρίου 2021 συνεδρίασε η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. για την εκλογή του νέου Προέδρου της και στις 18 Φεβρουαρίου 2021 για την εκλογή των νέων Αντιπροέδρων και της Εκτελεστικής Επιτροπής της.

Η εκλογή των νέων Οργάνων είναι κορυφαία ώρα ευθύνης για τα μέλη της Ολομέλειας και τους Προέδρους των Οργανώσεων που συμμετέχουν στην Ο.Κ.Ε., η οποία αποτελεί το επίσημο όργανο διεξαγωγής του κοινωνικού διαλόγου. Πιστεύω ότι έχει γίνει πλέον απόλυτα κατανοητό σε όλους ότι, σε μια εποχή που γίνεται όλο και πιο δύσκολη η σύγκληση και σύνθεση των απόψεων, έχουμε την υποχρέωση, όλοι όσοι συμμετέχουμε στην Ο.Κ.Ε., να στηρίζουμε το όραμα για κοινωνική συνεννόηση, κοινωνική ειρήνη και αλληλεγγύη. Είναι σημαντικό τα μέλη της κοινωνίας των πολιτών, τόσο σε ευρωπαϊκό, όσο και σε εθνικό επίπεδο, να νοιώθουν ότι συμμετέχουν, ότι η φωνή τους ακούγεται και ότι η άποψή τους λαμβάνεται υπόψη στη διαμόρφωση των πολιτικών αποφάσεων. Οι σύγχρονες προκλήσεις επιβεβαιώνουν την πεποίθησή μου ότι σήμερα δεν υπάρχει περιθώριο για «δημοκρατική επανάπαυση».

Τη θητεία μου ως Πρόεδρος στην Ο.Κ.Ε. θα την περιέγραφα ως ένα «υπέροχο και δύσκολο ταξίδι». Όλες οι σημαντικές στιγμές αυτής της θητείας περιλαμβάνονται στον απολογισμό που απέστειλα εν είδει επιστολής στα Μέλη της Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε.

Στο Παράρτημα του Τόμου της Ο.Κ.Ε. για το έτος 2020 παρουσιάζεται η επιστολή μου αυτή, η οποία αποτελεί και το «Μήνυμα του Προέδρου της Ο.Κ.Ε.» για τον παρόντα Τόμο. Επίσης, στο Παράρτημα παρουσιάζεται η σύνθεση της νέας Ολομέλειας της Ο.Κ.Ε. για την περίοδο 2020-2024.

Γιώργος Βερνίκος

"ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΕ ΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ ΠΟΥ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΕΙΤΑΙ: ΜΙΑ ΑΡΧΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΦΕΡΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ"

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι Πρόεδροι και οι Γενικοί Γραμματείς των εθνικών Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών (Ο.Κ.Ε.) της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ) συνεδρίασαν μέσω βιντεοδιάσκεψης στις 9 Σεπτεμβρίου 2020. Παρουσιάζουν τα ακόλουθα συμπεράσματα, τα οποία μεταφέρουν ένα σαφές μήνυμα στήριξης για το ευρωπαϊκό σχέδιο ανάκαμψης και ανασυγκρότησης στον απόηχο της κρίσης που προκάλεσε η πανδημία.

Η φετινή ετήσια συνεδρίαση πραγματοποιείται σε μια εξαιρετικά κρίσιμη περίοδο, κατά την οποία η ΕΕ υφίσταται τις επιπτώσεις της σοβαρότερης υγειονομικής κρίσης στην ιστορία της, και την παραμονή της έγκρισης και της εφαρμογής της δέσμης μέτρων για την ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση και της έναρξης της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης.

Μετά από διεξοδική συζήτηση με τις αντιπροσωπείες κατά την ετήσια συνεδρίαση, οι Πρόεδροι και οι Γενικοί Γραμματείς των εθνικών Ο.Κ.Ε. και της ΕΟΚΕ θεωρούν ότι:

1. Η κρίση της πανδημίας απειλεί σοβαρά την ανθεκτικότητα των κοινωνιών, των οικονομιών και των συστημάτων υγείας και θέτει σημαντικές προκλήσεις για τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, καθώς αποκά-

λυψε αδυναμίες και όρια της τρέχουσας κατάστασης του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, ειδικότερα. Η ανάγκη ταχείας αντιμετώπισης αυτής της παγκόσμιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης είναι επιτακτική για την προστασία της δημόσιας υγείας, της οικονομικής ευημερίας και των κοινωνικών συστημάτων, καθώς και για την ίδια την ποιότητα της δημοκρατίας.

2. Η ανάκαμψη από τις επιπτώσεις της κρίσης του κορονοϊού θα στεφθεί με επιτυχία μόνο, εάν συνδυαστεί με την αναδιάρθρωση της κοινωνίας μας, καθώς και με την ενίσχυση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. Δεν μπορούμε απλώς να αποκαταστήσουμε ό,τι προϋπήρχε ήδη: χρειάζεται να το αναδιρθώσουμε και να το βελτιώσουμε. Κατά τις Ο.Κ.Ε., η αναδιάρθρωση και η βελτίωση θα πρέπει να βασιστούν στις αρχές που διαπνέουν το σύνολο του έργου μας: προστασία των ανθρωπίνων και των κοινωνικών δικαιωμάτων, των δημοκρατικών αξιών και του κράτους δικαίου, χρηστή διακυβέρνηση και δημοκρατική λογοδοσία, πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού της ενιαίας αγοράς, επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) και δημιουργία μιας κυκλικής οικονομίας. Είναι ζωτικής σημασίας όλες οι επενδύσεις να οδηγούν σε διαρθρωτικό μετασχηματισμό της ευρω-

εκπαίδευσης εξ αποστάσεως για να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευόμενους, στήριξαν τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας, τις κοινότητες και τις ευάλωτες ομάδες που επλήγησαν από την πανδημία και έλαβαν πολλά άλλα μέτρα που κατέδειξαν την ολόψυχη δέσμευσή τους στη συνέχιση της παροχής στήριξης ζωτικής σημασίας σε ευάλωτα άτομα και άτομα που έχουν ανάγκη.

8. Η αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών θα αποτελέσει βασικό παράγοντα για την αντιμετώπιση της κρίσης. Η αλληλεγγύη και η δέσμευση είναι ιδιαίτερα σημαντικές για την ένταξη των νέων στην κοινωνία από άποψη εργασίας, κατάρτισης και μάθησης, καθώς και για τα άτομα με αναπηρία, τα άτομα που βιώνουν απώλεια ανεξαρτησίας, και τους ηλικιωμένους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τους παρέχεται φροντίδα στο σπίτι ή σε ειδικευμένα ιδρύματα. Τέλος, η κοινωνία των πολιτών είναι αποφασισμένη να στηρίζει τις προσπάθειες για την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών και των παιδιών.
9. Αν και υπάρχουν εξαιρέσεις σε ορισμένες χώρες, είναι, ωστόσο, αληθές ότι, για τη μεγάλη πλειονότητα των εθνικών Ο.Κ.Ε., ο ρόλος τους έχει γενικά ενισχυθεί.
10. Οι κοινωνικοί εταίροι, οι λοιπές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οι Ο.Κ.Ε. θα πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο σε αυτήν τη διαδικασία ανάκαμψης και ανασυγκρότησης, καθώς έχουν τις ρίζες τους στην πραγματικότητα των κοινωνιών και των οικονομιών μας. Η ΕΟΚΕ, καθώς και το δίκτυο των εθνικών Ο.Κ.Ε., είναι πράγματι ο κατάλληλος χώρος για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την ανταλλαγή απόψεων και την ανταλλαγή βέλτιστων λύσεων για την ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση.
11. Ταυτόχρονα, αντιμετωπίζουμε μια διαρθρωτική κρίση εκπροσώπησης. Το σημερινό μοντέλο επηρεάζεται από σημαντικές αλλαγές που διαταράσσουν τις παραδοσιακές αντιπροσωπευτικές οργανώσεις και έχουν αρνητικές επιπτώσεις στους ενδιάμεσους φορείς. Η εξέλιξη της χρηστής διακυβέρνησης στον 21ο αιώνα δεν θα μπορέσει να αγνοήσει την αυξανόμενη ζήτηση για συμμετοχή του κοινού στην πολιτική διαδικασία σε εθνικό, καθώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι Ο.Κ.Ε. αντιμετωπίζουν την πρόκληση

της ικανοποίησης αυτής της αυξανόμενης ζήτησης στις δραστηριότητές τους, σεβόμενες ταυτόχρονα τον πολιτισμό και τη μορφή του κοινωνικού διαλόγου στα διάφορα κράτη μέλη. Ορισμένες Ο.Κ.Ε. βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των εξελίξεων αυτών και κατόρθωσαν να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν μέσα συμμετοχής με μεγάλη επιτυχία. Οι πλατφόρμες της κοινωνίας των πολιτών, οι επιτροπές πολιτών ή η διαρθρωμένη διαδικτυακή διαβούλευση είναι μερικά από τα παραδείγματα που έχουν επιδείξει αξιοσημείωτα επιτυχή αποτελέσματα.

12. Την παραμονή της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, οι ευρωπαϊκές Ο.Κ.Ε. επαναλαμβάνουν την προθυμία τους να συνεργαστούν πλήρως με τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια και να συμμετάσχουν στον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και την εφαρμογή διαδικασιών σε όλα τα επίπεδα και όλα τα στάδια, καθώς και για όλα τα ειδικά θέματα, για την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και της ευημερίας των πολιτών. Σύμφωνα με τις Ο.Κ.Ε., τα προβλεπόμενα μέτρα πρέπει να αναδειχθούν μέσω του κοινωνικού διαλόγου και της οικοδόμησης συναίνεσης, καθώς και της συμμετοχής και της συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών. Στο πλαίσιο αυτής της νέας διαδικασίας ανάκαμψης και ανασυγκρότησης, οι Ο.Κ.Ε. ευελπιστούν ότι η προσεχής Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης θα αποτελέσει μια ευκαιρία για την ενδυνάμωση και την εμπάθωση της θεσμικής διάρθρωσης της ΕΕ, καθώς και για την πραγματική ανανέωση του εγχειρήματος της ΕΕ, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις των επόμενων δεκαετιών και να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των ευρωπαϊκών εθνών για «περισσότερη» Ευρώπη.

Angel Gurría

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ANGEL GURRIA, ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΟΟΣΑ)

"ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΘΙΕΡΩΣΕΙ ΤΟΝ ΟΟΣΑ ΩΣ ΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΥΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΗ ΣΤΗΝ G20 ΚΑΙ ΤΗΝ G7, ΤΗΝ ΑΡΕC, ΤΗΝ ASEAN ΚΑΙ ΤΗΝ PACIFIC ALLIANCE"

Επιμέλεια Συνέντευξης: **Δρ. Μάρθα Θεοδώρου**

Διοριστήκατε Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) το 2006 και τώρα υπηρετείτε την τρίτη πενταετή θητεία σας. Ποια θεωρείτε τα σημαντικότερα επιτεύγματά σας στον Οργανισμό κατά τη διάρκεια των θητειών σας;

Πράγματι, ηγούμαι του ΟΟΣΑ από το 2006, πλαισιωμένος από μια εξαιρετική επαγγελματική ομάδα. Από την έναρξη της πρώτης θητείας μου η βασική μου προτεραιότητα ήταν η ενίσχυση της εμβέλειας, του αντικτύπου και της σημασίας του ΟΟΣΑ σε παγκόσμιο επίπεδο. Εν τέλει, ο κόσμος μας έχει δείξει επανειλημμένα ότι οι

παγκόσμιες προκλήσεις απαιτούν παγκόσμιες λύσεις. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, είδαμε το μετασχηματισμό του ΟΟΣΑ από μια δεξαμενή σκέψης σε μια δεξαμενή δράσης, τη σταθερή καθιέρωσή του, όχι μόνο ως πυλώνα της παγκόσμιας οικονομικής διακυβέρνησης, αλλά και ως ο Οργανισμός ο οποίος βοηθά τις χώρες να σχεδιάσουν, να αναπτύξουν και να πραγματοποιούν “Καλύτερες Πολιτικές για Καλύτερες Ζωές”.

Μεταξύ των πολλών επιτευγμάτων του ΟΟΣΑ τα τελευταία χρόνια, μερικά από τα πιο αξιοσημείωτα περιλαμβάνουν τη διεύρυνσή του - καλωσορίσαμε τα νέα Μέλη Χιλή, Εσθονία, Ισραήλ, Λετονία, Σλοβενία, Λιθουανία, Κολομβία και σύντομα την Κόστα Ρίκα. Έχουμε επίσης αναπτύξει ένα πρόγραμμα για ενισχυμένη συμμετοχή με τους Βασικούς Συνεργάτες (Βραζιλία, Κίνα, Ινδία, Ινδονησία και Νότια Αφρική), μια σειρά Περιφερειακών Προγραμμάτων με σημαντικές περιοχές και μια δυναμική συνεργασία με εκατό (100) μη-μέλη χώρες. Έξι (6) χώρες περιμένουν την απόφαση των Μελών για να ξεκινήσουν τη διαδικασία ένταξής τους (Αργεντινή, Βραζιλία, Βουλγαρία, Κροατία, Περού και Ρουμανία).

Έχουμε επίσης επικεντρωθεί στην απόκτηση πολύτιμων γνώσεων από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Αυτό οδήγησε σε μια «ανανέωση» της οικονομικής μας σκέψης, μέσω της πρωτοβουλίας «Νέες Προσεγγίσεις στις Οικονομικές Προκλήσεις» (NAEC). Από το 2012, η NAEC έχει λειτουργήσει ως καταλύτης σε μια προσπάθεια βελτίωσης των αναλυτικών δομών μας και των συμβουλών πολιτικής. Ξεκινήσαμε επίσης την πρωτοβουλία «Ανάπτυξη Χωρίς Αποκλεισμούς», η οποία προώθησε μια νέα αφήγηση ανάπτυξης που ξεπερνά το ΑΕγχΠ, εστιάζοντας στη συμμετοχή και την ευζωία των ανθρώπων. Προχωρώντας αυτό το έργο, πιο πρόσφατα, εγκαινιάσαμε το Κέντρο Ευζωίας, Συμμετοχής, Βιωσιμότητας και Ίσης Ευκαιρίας (WISE) με στόχο την ενοποίηση της θέσης του ΟΟΣΑ ως του κορυφαίου διεθνούς Οργανισμού για την ευζωία και την χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Και φυσικά έχουμε καθιερώσει τον ΟΟΣΑ ως έναν από τους πιο δραστήριους διεθνείς οργανισμούς που συμμετέχουν και παρέχουν αναλύσεις και γνώση στην G20 και την G7, την APEC, την ASEAN και την Pacific Alliance.

Ο ΟΟΣΑ παρέχει τεχνογνωσία που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι χώρες Μέλη του, και μια σειρά από εταιρίες, για τη λήψη αποφάσεων χάραξης πολιτικής. Πώς μπορείτε να διασφαλίσετε ότι ο Οργανισμός βοηθά στη διαμόρφωση καλύτερων πολιτικών;

Για εξήντα χρόνια, τα πρότυπα του ΟΟΣΑ αντικατοπτρίζουν τη συναίνεση των Μελών του ΟΟΣΑ σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές που βασίζονται σε αποδεικτικά στοιχεία και γίνονται διεθνή σημεία αναφοράς για τη χάραξη πολιτικής. Με σχεδόν 250 νομικά μέσα σε ισχύ αυτή τη στιγμή, παρέχουμε συμβουλές αιχμής επί ζητημάτων πολιτικής σε διάφορους τομείς, όπως οι επενδύσεις, η φορολογία, το περιβάλλον και η ψηφιακή οικονομία.

Ένα από τα μοναδικά ατού του ΟΟΣΑ στον καθορισμό προτύπων είναι η κάλυψη ενός τεράστιου φάσματος τομέων πολιτικής, καθώς και η διαμεσολαβητική του ισχύς σε διαφορετικές ομάδες ενδιαφερομένων. Αυτή η δυνατότητα είναι το κλειδί για την ανάπτυξη ολοκληρωμένων, αξιόπιστων πολιτικών που μπορούν να αντιμετωπίσουν ποικίλα ζητήματα.

Το τοπίο της πολιτικής, ωστόσο, εξελίσσεται συνεχώς και αναδύονται νέες προκλήσεις. Για να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές και οι καλές πρακτικές του Οργανισμού - όπως ενσωματώνονται στα νομικά του μέσα - συμβαδίζουν με αυτές τις εξελίξεις και συνεχίζουν να ανταποκρίνονται σε αυτές, ξεκίνησε το 2016 ένα Επανελέγχο της Δημιουργίας Προτύπων. Ο Επανελέγχος καλύπτει όλα τα νομικά μέσα του ΟΟΣΑ και καθορίζει δράσεις για την ενίσχυση του αντικτύπου και της σημασίας τους. Μέχρι στιγμής, ο Επανελέγχος είχε ως αποτέλεσμα την κατάργηση 60 παρωχημένων νομικών μέσων, την ανάπτυξη 39 νέων νομικών μέσων και την αναθεώρηση 12 υπαρχόντων.

Ο σκοπός του ΟΟΣΑ είναι να διαμορφώσει πολιτικές που θα προάγουν την ευημερία, την ισότητα, τις ευκαιρίες και την ευζωία για όλους. Πώς θα επηρεάσει η τρέχουσα παγκόσμια πανδημία COVID-19 την ατζέντα σας;

Η πανδημία COVID-19 οδήγησε σε μια πρωτόγνωρη κρίση στη δημόσια υγεία, καθώς και στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Είναι βέβαιο ότι θα έχει σοβαρές

συνέπειες στην ατομική και κοινωνική ευζωία, τόσο σήμερα, όσο και στο μέλλον.

Στο μέλλον, θα παραμείνει ως προτεραιότητα να βρίσκεται ο ιός υπό έλεγχο ενώ θα συνεχίζεται η υποστήριξη σε άτομα και επιχειρήσεις. Εστιάζοντας στις θέσεις εργασίας, μια πρόκληση θα είναι να μετατρέψουμε την υποστήριξη των κυβερνήσεων κατά τη διάρκεια της κρίσης σε διαρθρωτικές αλλαγές για την ανοικοδόμηση πιο ευέλικτων και χωρίς αποκλεισμούς αγορών εργασίας. Όσον αφορά τα συστήματα υγείας, οι χώρες πρέπει να εξετάσουν την ευελιξία, ως εξίσου σημαντική διάσταση της υγείας, παράλληλα με την προσβασιμότητα, την ποιότητα της περίθαλψης και την αποτελεσματικότητα. Αυτό θα απαιτήσει, μεταξύ άλλων ανταποκρίσεων, αύξηση της προσαρμοστικότητας των συστημάτων υγείας ώστε να ανταποκρίνονται στις ξαφνικές αυξήσεις της ζήτησης και ενίσχυση της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης για τη διατήρηση της συνέχειας της φροντίδας κατά τη διάρκεια κρίσεων.

Τέλος, ο πολυδιάστατος χαρακτήρας της πανδημίας υπογραμμίζει τη σημασία καλύτερων δεδομένων και αναλύσεων για να βοηθήσουν τις κυβερνήσεις να επενδύσουν στις περιοχές με τις μεγαλύτερες κοινωνικές αποδόσεις και να συνδέσουν τις βραχυπρόθεσμες ανταποκρίσεις με μακροπρόθεσμες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή και η καταπολέμηση των ανισοτήτων.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφέρω ότι, ως μέλος της ανταπόκρισης του ΟΟΣΑ στην COVID-19, έχουμε εγκαινιάσει ένα Ψηφιακό Κέντρο για την Αντιμετώπιση του Κορωνοϊού με περίπου μέχρι σήμερα 160 ενημερωτικά δελτία πολιτικής σε σχεδόν όλους τους τομείς του έργου μας επί των πολιτικών. Παρέχουμε επίσης συμβουλές πολιτικής σε παγκόσμια φόρουμ, όπως στη G20· διατηρήσαμε ανοιχτές γραμμές επικοινωνίας με άλλους πολυμερείς οργανισμούς για να διασφαλίσουμε μια συντονισμένη και συνεκτική ανταπόκριση και έχουμε επίσης οργανώσει τρεις (3) συναντήσεις

στρογγυλής τραπέζης του Υπουργικού Συμβουλίου με τηλεδιάσκεψη έως τη Σύνοδο του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και στοχευμένες Υπουργικές ενημερώσεις για την COVID-19 για ορισμένες χώρες Μέλη μας.

Αναφερθήκατε στο Υπουργικό Συμβούλιο του ΟΟΣΑ. Μετά την πρόσφατη ετήσια Σύνοδό του, ποιες δράσεις θεωρούνται απαραίτητες για μια ισχυρή, ανθεκτική, πράσινη και χωρίς αποκλεισμούς ανάκαμψη; Το θέμα της Συνόδου του Υπουργικού Συμβουλίου του ΟΟΣΑ για το 2020 ήταν «Ο Δρόμος προς την Ανάκαμψη: Ισχυρός, Ευέλικτος, Πράσινος και Χωρίς Αποκλεισμούς». Οι Υπουργοί αναγνώρισαν το έργο που επιτελεί ο ΟΟΣΑ για να υποστηρίξει τις κυβερνήσεις σε αυτές τις δύσκολες στιγμές.

Κατά τη διάρκεια της Συνόδου, οι Υπουργοί κάλεσαν τον ΟΟΣΑ να προωθήσει το έργο του για τις θέσεις εργασίας και τη νεολαία ως σημαντικές προτεραιότητες για την ανάκαμψη. Υποστήριξαν επίσης την ανάπτυξη ενός πίνακα δεικτών του ΟΟΣΑ που ξεπερνά το ΑΕγχΠ και ενσωματώνει σημαντικές διαστάσεις της συμμετοχής, της βιωσιμότητας και της ευζωίας, βασιζόμενος στα υπάρχοντα πλαίσια και δείκτες.

Φυσικά ενώ εστιάζουμε στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη, δεν πρέπει να ξεχνάμε τον επειγόν-

να χαρακτήρα της κλιματικής αλλαγής. Από αυτή την άποψη, οι Υπουργοί επανέλαβαν την αποφασιστικότητά τους να προχωρήσουν προς κυκλικές, αποδοτικές χρήσεις των πόρων, βιώσιμης διαχείρισης των υλικών και ασφαλείς και βιώσιμες με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα οικονομίες. Ο ΟΟΣΑ θα συνεχίσει να υποστηρίζει τις προσπάθειες για μια πράσινη ανάκαμψη ενθαρρύνοντας τις κυβερνήσεις να εντείνουν τις πράσινες προσπάθειές τους· επιτάχυνση της μετάβασης σε οικονομία χαμηλών εκπομπών· εκμετάλλευση «πράσινης» χρηματοδότησης· και, παρακολούθηση της προόδου μέσω σχετικών, συγκρίσιμων και έγκαιρων δεδομένων. Η πιο σημαντική διαγενεακή μας ευθύνη είναι η προστασία του πλανήτη.

Ποια ήταν η κύρια συμβολή του Οργανισμού στην Ατζέντα 2030 των Ηνωμένων Εθνών και στους Στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη;

Από τη Διάσκεψη Κορυφής για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη το Σεπτέμβριο του 2015, ο ΟΟΣΑ συνεργάστηκε στενά με οργανισμούς του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών και πέραν αυτού, ενεργώντας στο πνεύμα του «καλύτερου δευτεραγωνιστή». Στο πλαίσιο της δράσης του ΟΟΣΑ για τους Στόχους για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΣΒΑ), βοηθήσαμε επίσης τα Μέλη μας να υιοθετήσουν και να προσαρμόσουν τους ΣΒΑ και τους 169 υποστόχους.

Οι Πολυδιάστατες Αξιολογήσεις Χωρών του ΟΟΣΑ (MDCRs) εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται από χώρες ως σημείο εκκίνησης για την ανάλυση των πολιτικών και την ανάπτυξη εθνικών στρατηγικών για την υποστήριξη των ΣΒΑ. Διαδραματίσαμε επίσης κεντρικό ρόλο για τη μέτρηση και την κινητοποίηση της διεθνούς αναπτυξιακής χρηματοδότησης και για την προώθηση του ρόλου της στην επίτευξη των ΣΒΑ.

Επιπλέον, το Κέντρο Ανάπτυξης του ΟΟΣΑ αναπτύσσει πρωτοβουλίες πολιτικού διαλόγου για την υποστήριξη των προσπαθειών προς τους ΣΒΑ, ενώ μέσω του Δικτύου Επικοινωνίας για την Ανάπτυξη (DevCom), ευαισθητοποιεί για τους ΣΒΑ και βοηθά στην κινητοποίηση των πολιτών για βιώσιμη ανάπτυξη.

Τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, η Έκθεσή μας για τη Μέτρηση της Απόστασης από τους στόχους ΣΒΑ, της οποίας η τρίτη έκδοση δημοσιεύθηκε

τον Μάιο του 2019, βοηθά τις χώρες στην υλοποίηση της Ατζέντας 2030 και στον καθορισμό των δικών τους προτεραιοτήτων μεταξύ των στόχων και των υποστόχων της. Αυτήν τη στιγμή εργαζόμαστε για την επόμενη έκδοση αυτής της Έκθεσης, η οποία θα επικεντρωθεί στον ρυθμό της προόδου των χωρών Μελών προς τους ΣΒΑ, και στο πώς η κρίση COVID επηρεάζει τις πρωτοβουλίες των χωρών.

Επισημάνετε νωρίτερα ότι η πιο σημαντική διαγενεακή μας ευθύνη είναι η προστασία του πλανήτη. Η δε επίτευξη Πράσινης Ανάκαμψης είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των επειγόντων και αλληλοσυνδεόμενων προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID-19, ορισμένες κυβερνήσεις χρησιμοποιούν τα μέτρα που λαμβάνονται για την COVID-19 για την ανατροπή των υφιστάμενων κανονισμών και φόρων για την προστασία του περιβάλλοντος. Ποια είναι η θέση του ΟΟΣΑ σε αυτό το θέμα;

Καθώς το επίκεντρο αρχίζει να μετατοπίζεται από το μετριασμό των επιπτώσεων της κρίσης COVID-19 στο να τεθούν τα θεμέλια για μια ισχυρή και βιώσιμη ανάκαμψη, είναι επιτακτική ανάγκη να σκεφτούμε πώς θα βελτιώσουν τα μέτρα ανάκαμψης και τόνωσης - και όχι θα επηρεάσουν αρνητικά - την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και την ευζωία.

Σύμφωνα με την πρώτη μας ανάλυση, η ισορροπία μεταξύ πράσινων και μη πράσινων δαπανών, όπως ανακοινώθηκαν από τις κυβερνήσεις, δεν είναι γενικά ενθαρρυντική. Ορισμένες χώρες κατευθύνουν χρηματοδότηση σε μέτρα που ενδέχεται να έχουν άμεσες ή έμμεσες αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η τρέχουσα κρίση προσφέρει στις κυβερνήσεις αρκετές ευκαιρίες για μια επιτυχή πράσινη ανάκαμψη:

Πρώτον, η ανάκαμψη είναι μια ευκαιρία να «καλύτερη επανοικοδόμηση», δηλαδή να προχωρήσουμε σε μια θεμελιώδη αναδιάρθρωση βασικών τομέων προκειμένου να στηρίξουμε τη μετάβαση σε οικονομίες χαμηλών εκπομπών.

Αυτό απαιτεί επιταχυνόμενες προσπάθειες και μεγαλύτερες επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην αποδοτική χρήση των πόρων.

Δεύτερον, οι «πράσινοι» τομείς και δραστηριότητες προσφέρουν σημαντικές προοπτικές για δημιουργία θέσεων εργασίας και νέες επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, η ανανεώσιμη ενέργεια, κυρίως η ηλιακή φωτοβολταϊκή, απασχολεί περισσότερους ανθρώπους ανά μονάδα επένδυσης και ενέργειας από την παραγωγή ορυκτών καυσίμων.

Και τρίτον, η πανδημία υπογράμμισε τη σημασία της περιβαλλοντικής υγείας και της ευελιξίας ως ένα κρίσιμο συμπλήρωμα της δημόσιας υγείας. Μια πράσινη ανάκαμψη έχει τη δυνατότητα να επιτύχει καλύτερη ποιότητα αέρα, βελτιωμένη ποιότητα νερού, αποτελεσματική διαχείριση αποβλήτων και βελτιωμένη προστασία της βιοποικιλότητας. Αυτό όχι μόνο θα μειώσει την ευπάθεια των κοινοτήτων σε πανδημίες, αλλά θα βελτιώσει επίσης συνολικά την κοινωνική ευζωία και ευελιξία.

Γενικότερα, η πράσινη ανάκαμψη πρέπει να γίνει χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και να αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις για τμήματα των πληθυσμών και των περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τους απαραίτητους μετασχηματισμούς. Τα εργαλεία τιμολό-

γησης άνθρακα αποτελούν κρίσιμο συστατικό για μια ανάκαμψη χαμηλού άνθρακα. Από αυτή την άποψη, η φορολογική πολιτική μπορεί και πρέπει να διαδραματίσει σημαντικότερο ρόλο στην ισορροπία του ανταγωνισμού για καθαρές τεχνολογίες.

Πώς συμβάλλει η συμμετοχή της Ελλάδας στον ΟΟΣΑ στους στόχους του Οργανισμού;

Ως ιδρυτικό μέλος του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα ήταν ανέκαθεν αναπόσπαστο μέρος της ιστορίας και της ανάπτυξης του Οργανισμού. Η Ελλάδα συμμετέχει σε έναν πλούσιο και ανοικτό πολιτικό διάλογο με άλλα Μέλη του ΟΟΣΑ μέσω της Γραμματείας του ΟΟΣΑ και των διαφόρων Επιτροπών. Αυτός ο διάλογος επιτρέπει στην Ελλάδα να μοιραστεί τις εμπειρίες και τις στρατηγικές της για την αντιμετώπιση των προκλήσεων πολιτικής, παρέχοντας παραδείγματα καλών πρακτικών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν άλλες χώρες. Η Ελλάδα συμμετέχει επίσης στις Επιτροπές που εξετάζουν τις πολιτικές άλλων χωρών και αναπτύσσουν διεθνείς κανόνες για πολλές διαστάσεις των δράσεων πολιτικής.

Τα τελευταία χρόνια, και ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, η Ελλάδα υπήρξε ένα πολύ ενεργό Μέλος, ζητώντας τις συμβουλές και την υποστήριξη του ΟΟΣΑ, καθώς και παρέχοντας πολύτιμα διδάγματα. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου εργαστήκαμε ενεργά με διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κρίσης. Πιο συγκεκριμένα, υλοποιήσαμε έργα σε τομείς που θεωρούμε απαραίτητους για την επίτευξη μιας βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στην Ελλάδα, όπως η εκπαίδευση, η καταπολέμηση της διαφθοράς και ο ανταγωνισμός.

Πώς υποστηρίζει η οργανωμένη κοινωνία των πολιτών την αποστολή του ΟΟΣΑ στις χώρες Μέλη της;

Η συνεργασία με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) παραμένει πρωταρχικής σημασίας για τον ΟΟΣΑ. Οι ΟΚΠ παρέχουν ένα κανάλι για την έκφραση πολλών και ποικίλων φωνών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των ανθρώπων που περιθωριοποιούνται. Υποστηρίζουν και βοηθούν τους ανθρώπους να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους· βοηθούν στη διαμόρφωση και την επίβλεψη πολιτικών· και ενεργούν ως φύλακας των κυβερνήσεων και των επιχειρήσεων.

Στις προσπάθειές μας να συνεργαστούμε και να υποστηρίξουμε τις ΟΚΠ, το 2018, η Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ (DAC) δεσμεύτηκε να αναπτύξει ένα μέσο πολιτικής για την ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών. Η συνεργασία μας με την κοινωνία των πολιτών επισημοποιήθηκε μέσω του Πλαισίου Διαλόγου του 2018 μεταξύ της DAC και των ΟΚΠ. Το Πλαίσιο βοήθησε τη DAC και τη Διεύθυνση Αναπτυξιακής Συνεργασίας του ΟΟΣΑ (DCD) να καταστήσουν πιο συστηματική τη σχέση με τις ΟΚΠ μέσω μηχανισμών όπως ο ετήσιος διάλογος DAC-ΟΚΠ, η διετής Εβδομάδα της Κοινωνίας των Πολιτών της DAC, τα περιοδικά τεχνικά διαδικτυακά σεμινάρια και άλλοι μηχανισμοί.

Μέσω αυτών των προσπαθειών συμμετοχής, είμαστε σε θέση να αξιοποιήσουμε τη γνώση των ΟΚΠ, τις ικανότητές τους, καθώς και το ρόλο τους ως υποστηρικτές για την καταπολέμηση της φτώχειας και την προώθηση της ισότητας των φύλων, της συμμετοχής και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Στο πλαίσιο της τρέχουσας δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, ποια είναι τα ζητήματα που θα αντιμετωπίσει ο ΟΟΣΑ στο μέλλον;

Κατά τη Σύνοδο του Υπουργικού Συμβουλίου, παρουσίασα τους Στρατηγικούς Προσανατολισμούς μου για το 2020, οι οποίοι επικεντρώνονται στην παροχή στρατηγικής κατεύθυνσης για το επόμενο έτος. Οι τρεις (3) κύριες προτεραιότητες στις οποίες θα επικεντρωθεί ο ΟΟΣΑ είναι: Ανάπτυξη με συμμετοχή, στόχοι ευελιξίας και στόχοι βιωσιμότητας· βοήθεια στις κυβερνήσεις να οικοδομήσουν ένα ισχυρό κοινωνικό συμβόλαιο με τις παρούσες και τις μελλοντικές γενιές· και, επείγουσα αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων κρίσεων στο άμεσο μέλλον: Αλλαγή του κλίματος, απώλεια βιοποικιλότητας και υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Βοηθώντας μας να επιτύχουμε αυτούς τους στόχους, ο ΟΟΣΑ θα συνεχίσει να καθοδηγείται από επτά (7) πυλώνες που έχουν διαμορφώσει το έργο μας και τον χαρακτήρα του Οργανισμού τα τελευταία χρόνια. Αυτοί είναι:

- Ανθρωποκεντρική τοποθέτηση για να διασφαλίσουμε μια ισχυρή, ευέλικτη, συμμετοχική, βιώσιμη ανάκαμψη.
- Περαιτέρω αξιοποίηση των προσπαθειών μας για την εξισορρόπηση των παγκόσμιων ανισοτήτων και την προώθηση μιας διεθνούς οικονομίας που βασίζεται σε κανόνες.
- Υποστήριξη των εγχώριων ατζεντών μεταρρυθμίσεων.
- Ενίσχυση καινοτόμων αναλυτικών προσεγγίσεων, πολυεπιστημονικότητας και πρωτοποριακής σκέψης.
- Αναζήτηση καθοδήγησης υψηλού επιπέδου και χρήσης ως πλατφόρμας για τη διαμόρφωση συναίνεσης σχετικά με τις παγκόσμιες προκλήσεις.
- Ενίσχυση της παγκόσμιας εμπέλειας, σε στενή συνεργασία με τα Μέλη, διασφαλίζοντας ότι η συνεργασία μας με τις χώρες εταίρους προάγει τους στόχους του Οργανισμού.

Συνεργασία με διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη και προσαρμογή των επικοινωνιακών προσεγγίσεων και εργαλείων μας στο μεταβαλλόμενο παγκόσμιο πλαίσιο.

Στέλλα Κυριακίδου

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΣΤΕΛΛΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ, ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

"ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ, ΠΕΤΥΧΕ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΚΑΝΕΝΑ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ ΔΕΝ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΕΠΙΤΥΧΕΙ ΑΠΟ ΜΟΝΟ ΤΟΥ"

Επιμέλεια Συνέντευξης: **Δρ. Μάρθα Θεοδώρου**

Έχετε περιγράψει την κρίση COVID-19 ως τη μεγαλύτερη κρίση για τη δημόσια υγεία, η οποία έφερε στην επιφάνεια τα δυνατά σημεία, αλλά και τις αδυναμίες της Ευρώπης. Τι πήγε καλά και τι θα μπορούσε να πάει καλύτερα όσον αφορά στη διαχείριση της πανδημίας στον τομέα της υγείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή;

Μέσα στην πρωτοφανή κρίση υγείας, που έχει συγκλονίσει ολόκληρη την ανθρωπότητα, εάν η Ευρωπαϊκή

Ένωση (ΕΕ) και τα κράτη μέλη της δεν είχαν κινηθεί με την απαιτούμενη ταχύτητα και αποφασιστικότητα με στόχο τη διαφύλαξη ανθρώπινων ζωών και τα προς το ζην των πολιτών τους, η έκταση της τραγωδίας θα ήταν πολύ μεγαλύτερη. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρησιμοποίησε όλα τα διαθέσιμα μέσα για να αντιμετωπίσει την πανδημία αλλά και τις οικονομικές επιπτώσεις που έχει επιφέρει. Έχουν ληφθεί αποφάσεις χωρίς προηγούμενο και με απίστευτη ταχύτητα, λαμβανομένου υπόψη

των πρωτόγνωρων συνθηκών, που ακόμη βιώνουμε. Στον τομέα της δημόσιας υγείας η ΕΕ, συλλογικά, πέτυχε αυτό που κανένα κράτος μέλος δεν θα μπορούσε να επιτύχει από μόνο του. Έχουμε επενδύσει σε καινοτόμα φάρμακα και εμβόλια, έχουμε διαπραγματευτεί για την προαγορά των εμβολίων με κατασκευαστές οι οποίοι βρίσκονται πολύ κοντά στην ανάπτυξη του πρώτου εμβολίου. Στην αρχή της πανδημίας, δεν υπήρχε χρηματοδότηση, δεν υπήρχε παγκόσμιο πλαίσιο για εμβόλιο κατά της νόσου COVID-19 και τότε ακριβώς ήταν που η ΕΕ έσπευσε να ηγηθεί της παγκόσμιας αντίδρασης. Σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, την ομάδα των G20, τον ΠΟΥ και άλλους Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς, παράγοντες και εταιρίες, καταφέραμε να ενώσουμε, μέσα από αυτή την τιτάνια προσπάθεια περισσότερες από 40 χώρες ώστε να συγκεντρωθούν 16 δισ. ευρώ για τη χρηματοδότηση της έρευνας σχετικά με τα εμβόλια, τα τεστ και τις θεραπείες, για ολόκληρο τον κόσμο. Η ΕΕ προσχώρησε στον παγκόσμιο μηχανισμό COVAX και συνεισέφερε 500 εκατ. ευρώ ώστε να διασφαλιστεί ότι ασφαλή εμβόλια θα είναι διαθέσιμα όχι αποκλειστικά για εκείνους που έχουν την οικονομική δυνατότητα, αλλά για όλους ανεξαιρέτως. Χάρη στις οδηγίες σχετικά με τις μεθοδολογίες των διαγνωστικών τεστ και την ελεύθερη κυκλοφορία των επαγγελματιών του τομέα υγειονομικής περίθαλψης, τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα και τον εξοπλισμό προστασίας, καθώς και τις εφαρμογές εθελοντικής ιχνηλάτησης επαφών, εξασφαλίστηκε η αναβάθμιση των καλύτερων πρακτικών. Συνεργαστήκαμε με την ευρωπαϊκή βιομηχανία ώστε να παραχθούν περισσότερες προστατευτικές μάσκες, γάντια, τεστ και αναπνευστήρες. Χάρη στον Μηχανισμό Πολιτικής Προστασίας μας γιατροί ταξίδεψαν από το ένα κράτος μέλος στο άλλο και παρέιχαν ιατρική φροντίδα σε ασθενείς, εκεί όπου τα συστήματα υγείας είχαν υποστεί αφόρητες πιέσεις, ενώ στην παρούσα φάση βλέπουμε αυξημένη μεταφορά ασθενών από χώρες των οποίων τα συστήματα πιέζονται σε ανησυχητικό βαθμό. Παρεμβήκαμε επίσης προς τρίτες χώρες για να αποτρέψουμε την έλλειψη φαρμάκων λόγω δικών τους, σχετικών, εξαγωγικών περιορισμών που έθεσαν σε ισχύ.

Η Επιτροπή διαφύλαξε την ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς, τη στιγμή που στα εσωτερικά σύνορα της ΕΕ άρχιζαν να σχηματίζονται μεγάλες ουρές φορτηγών οχημά-

των, μέσα από το σύστημα των «πράσινων λωρίδων», για να διασφαλίσουμε την άμεση μεταφορά βασικών αγαθών.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του ερωτήματός σας, ως προς το τι, δηλαδή, θα μπορούσε να πάει καλύτερα, η απάντηση βρίσκεται σε αυτό που ερχόμαστε τώρα να προτείνουμε. Το ιστορικό θα έλεγα, για το μέλλον μας ως Ευρωπαίοι πολίτες, πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας.

Πού επικεντρώνεται η νέα Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την οικοδόμηση μιας Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας;

Τώρα είναι ακριβώς η ώρα να θέσουμε τα ισχυρά θεμέλια της υγείας του μέλλοντος της Ευρώπης. Το παρόν πλαίσιο συνεργασίας στον χώρο της υγείας έχει ολοκληρώσει τον κύκλο του. Η Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας έρχεται να διαδραματίσει αυτόν τον ρόλο, ώστε συλλογικά πια να αντιμετωπίσουμε τις κοινές υγειονομικές απειλές. Οι έκτακτες ανάγκες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, από κοινού. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει και για τα μέτρα που θα λαμβάνονται. Ο κατακερματισμός μας αποδυναμώνει όλους, ατομικά και συλλογικά και μας αφήνει ευάλωτους στις διασυστοριακές απειλές για τη δημόσια υγεία. Γι' αυτό και προτείνουμε μια συλλογική διαχείριση. Έτσι θα γίνουμε πιο δυνατοί συνεπώς και καλύτεροι στην αντιμετώπιση τους. Ενωμένοι είμαστε πάντα πιο δυνατοί.

Και τι ακριβώς προτείνετε, ώστε να βαδίσουμε προς την Ένωση αυτή;

Οι προτάσεις μας επικεντρώνονται στην αναμόρφωση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου που διέπει τις σοβαρές διασυστοριακές απειλές κατά της υγείας, καθώς και στην ενίσχυση του ρόλου βασικών οργάνων της ΕΕ όσον αφορά την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση κρίσεων, συγκεκριμένα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA). Η ετοιμότητα μας θα ενισχυθεί μέσω ενός σχεδίου που θα αφορά τις κρίσεις στον τομέα της υγείας και των πανδημιών, καθώς και μέσα από τις συστάσεις για την έγκριση σχεδίων σε εθνικό επίπεδο. Η εκπόνηση των εθνικών σχεδίων θα υποστηρίζεται από το Ευρωπαϊκό

Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων και άλλους οργανισμούς της ΕΕ. Τα σχέδια θα υποβάλλονται σε έλεγχο και σε 'δοκιμή αντοχής' από την Επιτροπή και τα όργανα της ΕΕ. Θα δημιουργηθεί ένα ενισχυμένο, ολοκληρωμένο σύστημα επιτήρησης σε επίπεδο ΕΕ, με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης και άλλων προηγμένων τεχνολογικών μέσων. Ταυτόχρονα τα κράτη μέλη θα κληθούν να αναβαθμίσουν την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους δείκτες των συστημάτων υγείας (π.χ. διαθεσιμότητα νοσοκομειακών κλινών, δυναμικότητα εξειδικευμένης θεραπείας και εντατικής θεραπείας, αριθμός ιατρικώς καταρτισμένου προσωπικού κ.λπ.). Η κήρυξη έκτακτης ανάγκης σε επίπεδο ΕΕ θα οδηγήσει στην ενίσχυση του συντονισμού και θα επιτρέπει την ανάπτυξη, την αποθήκευση και την προμήθεια προϊόντων σχετικών με την κρίση. Τέλος έχουμε ανακοινώσει τα κύρια χαρακτηριστικά της μελλοντικής αρχής για την αντίδραση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας (HERA), για την οποία πρόκειται να υποβληθεί πρόταση έως το τέλος του 2021. Μια τέτοια δομή θα είναι ένα σημαντικό, νέο, στοιχείο για την υποστήριξη της καλύτερης αντίδρασης σε διασυννοριακές απειλές κατά της υγείας, σε επίπεδο ΕΕ.

Στον πρόσφατο συμβιβασμό που πέτυχε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τον μακροπρόθεσμο προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ευρωβουλευτές κατάφεραν να πείσουν το Συμβούλιο να τριπλασιάσει τον προϋπολογισμό του προγράμματος «EU4Health» στα 5,14 δισεκατομμύρια ευρώ. Το ποσό αυτό διασφαλίζει το στόχο να παραμείνει η Ευρωπαϊκή Ένωση η περιοχή του κόσμου με το υψηλότερο επίπεδο υπηρεσιών υγείας;

Αυτή ήταν σίγουρα μια εξαιρετικά σημαντική κίνηση προς την επίτευξη του στόχου που αναφέρετε. Και ακριβώς το πρόγραμμα «EU4Health» θα ενισχύσει τα συστήματα υγείας των κρατών μελών ενώ θα στηρίξει την καινοτομία και θα μας κατευθύνει προς μια ενοποιημένη ψηφιακή υγεία, θα θέσει σε εφαρμογή εξειδικευμένα προγράμματα όπως το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα για την Καταπολέμηση του Καρκίνου, τη Στρατηγική των Φαρμάκων κ.α.

Την ίδια ώρα, έχοντας αντλήσει διδάγματα από την πανδημία προτείνουμε, όπως σας προανέφερα, την Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας, η οποία θα μας δώσει τη δυ-

νατότητα να ενδυναμώσουμε τα θεμέλια του τομέα της υγείας στην Ευρώπη και θα μας δώσει τα απαραίτητα εφόδια ώστε παρόμοιες υγειονομικές κρίσεις στο μέλλον να μας βρουν κατάλληλα προετοιμασμένους.

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Εμβόλια, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπραγματεύτηκε με εταιρείες παραγωγούς εμβολίων για συμφωνίες προαγοράς (Advance Purchase Agreements) εκ μέρους των χωρών της ΕΕ. Πρόσφατα δε ενέκρινε τη σύμβαση με την κοινοπραξία BionNTec-Pfizer. Καθώς η ανάπτυξη εμβολίων είναι πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία, πόσο κοντά εκτιμάτε ότι βρισκόμαστε στη διανομή ενός ασφαλούς, αποτελεσματικού και καθολικά προσβάσιμου εμβολίου κατά της COVID-19;

Διαπραγματευτήκαμε μαζί και εκ μέρους των κρατών μελών, με τις εταιρείες παραγωγής εμβολίων και επιτύχαμε τις συμφωνίες προαγοράς, ώστε όλες οι χώρες να έχουν, ανεξάρτητα από το μέγεθος τους, άμεση πρόσβαση σε ένα ασφαλές εμβόλιο μόλις αυτό είναι έτοιμο να κυκλοφορήσει. Όσον αφορά στο χρονοδιάγραμμα, αυτό δεν μπορεί ακόμη να απαντηθεί με βεβαιότητα. Η παραγωγή και η παράδοση των υποψήφιων εμβολίων θα εξαρτηθούν από διάφορους παράγοντες, με πιο βασικό την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητά τους. Έχουμε ενθαρρυντικές ενδείξεις ότι το πρώτο εμβόλιο μπορεί να είναι διαθέσιμο προς το τέλος του τρέχοντος έτους, ή στις αρχές του επόμενου. Τα Κράτη Μέλη θα πρέπει λοιπόν να είναι έτοιμα για τους εμβολιασμούς, επιχειρησιακά ομιλώντας. Το έχω πει επανειλημμένα. Δεν είναι τα εμβόλια που σώζουν ζωές – αλλά οι εμβολιασμοί. Το εμβόλιο θα είναι μεν η λύση για την έξοδο από την κρίση, όμως αυτό δεν πρόκειται να συμβεί σε μια νύκτα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να συνεχίσουμε να τηρούμε τα μέτρα προστασίας, ώστε να προστατεύουμε τους εαυτούς μας, τους ανθρώπους που αγαπάμε αλλά και το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Αναφερθήκατε παραπάνω στην Ευρωπαϊκή συμμετοχή και συνεισφορά, ώστε το εμβόλιο να φτάσει σε χώρες που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα.

Η εν λόγω χρηματοδότηση ύψους 500 εκατ. ευρώ,

με εγγυήσεις που δέσμευσε η ΕΕ για το μηχανισμό COVAX, καθιστά την Ένωση έναν από τους σημαντικότερους χορηγούς του μηχανισμού. Από όλα τα διδάγματα που αντλήσαμε φέτος, το πιο σημαντικό είναι ότι η αλληλεγγύη φέρνει αποτελέσματα. Ο COVAX αποτελεί παράδειγμα αυτού. Με αυτή την πρόσθετη συνεισφορά πλησιάζουμε τον στόχο της χρηματοδότησης της αγοράς 2 δισεκατομμυρίων εμβολίων για τους πλέον ευάλωτους πληθυσμούς σε 92 χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος. Ωστόσο, την επόμενη χρονιά, θα απαιτηθεί περισσότερη υποστήριξη για την παραγωγή και διανομή ενός ασφαλούς και αποτελεσματικού εμβολίου σε ολόκληρο τον κόσμο, μόλις αυτό καταστεί διαθέσιμο. Δεν σκοπεύουμε να χαλαρώσουμε τις προσπάθειές μας αλλά ούτε και να κάνουμε εκπτώσεις σε ότι αφορά στον τομέα της ασφάλειας του εμβολίου.

Πώς θα διαχειριστείτε το ζήτημα της διστακτικότητας απέναντι στον εμβολιασμό και της δυσπιστίας για την ασφάλεια των εμβολίων, το οποίο εμφανίζεται σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Η καταπολέμηση της εσφαλμένης πληροφόρησης όπως και της παραπληροφόρησης για τον κορωνοϊό σώζει ζωές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναπτύσσει όλα τα διαθέσιμα εργαλεία και χρηματοδοτεί πρωτοβουλίες κατά της παραπληροφόρησης. Η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης είναι μια κοινή προσπάθεια όλων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Συνεργαζόμαστε στενά με διαδικτυακές πλατφόρμες, με παρότρυνσή μας, να προωθούν έγκυρες πηγές, να μην αναδεικνύουν περιεχόμενο που αποδεικνύεται ψευδές ή παραπλανητικό και να αποσύρουν παράνομο περιεχόμενο, ή περιεχόμενο που θα μπορούσε να προκαλέσει βλάβη στους ανθρώπους ή τις κοινωνίες μας. Η Επιτροπή έχει δημιουργήσει έναν ειδικό ιστόχωρο για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, ο οποίος παρέχει πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τον ιό και την αντίδραση της ΕΕ. Σε ένα ειδικό τμήμα για την παραπληροφόρηση αντικρούονται τακτικά -σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ- οι ψευδείς ειδήσεις και η παραπληροφόρηση. Παράλληλα συνεργαζόμαστε με τους εταίρους μας σε όλο τον κόσμο με τη χρήση καθιερωμένων διαύλων, όπως το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης. Σύντομα θα δημιουργηθεί ειδικό τμήμα για να διευκολυνθεί η ανταλ-

λαγή επικοινωνιακού υλικού σχετικά με τον κορωνοϊό μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και των κρατών μελών. Η ΕΕ θα αυξήσει επίσης τη στήριξη και τη βοήθεια προς παράγοντες της κοινωνίας των πολιτών και ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων και γειτονικών χωρών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξαρτάται ολοένα και περισσότερο από τρίτες χώρες για την εισαγωγή φαρμάκων και των δραστικών συστατικών τους. Η δε πανδημία κατέδειξε την ανάγκη για άμεσο εφοδιασμό της Ευρώπης με ασφαλή και προσιτά φάρμακα για τους ασθενείς. Στο πλαίσιο αυτό, τι προβλέπει η Φαρμακευτική Στρατηγική για την Ευρώπη για την υποστήριξη της ευρωπαϊκής φαρμακευτικής βιομηχανίας, ως καινοτόμου και πρωτοπόρου σε παγκόσμιο επίπεδο;

Η στρατηγική αυτή σχεδιάζεται εν μέσω της πανδημίας COVID-19, εντός του προγράμματος «EU4Health» και του προγράμματος «Ορίζοντας Ευρώπη» για την έρευνα και την καινοτομία. Ένας από τους στόχους είναι να εξασφαλίσει τον εφοδιασμό της Ευρώπης με ασφαλή και οικονομικώς προσιτά φάρμακα για την κάλυψη των αναγκών των ασθενών, καθώς και να στηρίξει την ευρωπαϊκή φαρμακοβιομηχανία ώστε αυτή να παραμείνει καινοτόμος αλλά και στην προμετωπίδα, όχι μόνο στο ευρωπαϊκό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο. Θα επιδιώξουμε την όσο το δυνατόν ενίσχυση της αυτονομίας μας, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στον τομέα αυτό. Σύντομα θα είμαστε σε θέση να ανακοινώσουμε την Στρατηγική αυτή, η οποία θα αλλάξει πολλά στο θέμα των φαρμάκων.

Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο για την καταπολέμηση του καρκίνου στοχεύει στη στήριξη των κρατών μελών της Ένωσης προκειμένου να βελτιώσουν τον έλεγχο και την περίθαλψη του καρκίνου. Θα μπορούσατε να παρουσιάσετε τους βασικούς πυλώνες του Σχεδίου;

Το 2020 μας έχει επισημάνει -περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά- πόσο πολύ σημαντική είναι η υγεία για τους πολίτες της Ευρώπης. Η χρονιά αυτή έχει αναδείξει τη σημαντικότητα των ανθεκτικών συστημάτων υγείας. Έχει αναδείξει τη σημασία του να κατανοήσουμε την κάθε ασθένεια αλλά και την ζωτικότητα της συνεργασίας. Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Καταπολέμησης του Καρκίνου στοχεύει ακριβώς στην καλύτερη πρόληψη και ανί-

χνευση του καρκίνου, στην καλύτερη θεραπεία του, την καλύτερη ποιότητα ζωής στους ανθρώπους που έχουν βιώσει την εμπειρία του καρκίνου, ή σε αυτούς που ζουν με την ασθένεια. Για μένα, αλλά και για την Πρόεδρο της Επιτροπής κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν το Σχέδιο αυτό αποτελεί προσωπική υπόθεση. Από την έναρξη του προγράμματος έχουμε έρθει σε επαφή και έχουμε ακούσει πολλούς εμπλεκόμενους φορείς ώστε να είμαστε βέβαιοι ότι έχουμε κατανοήσει όλες τις παραμέτρους, ότι όλες οι φωνές έχουν εισακουστεί: τους φορείς χάραξης πολιτικής στις χώρες μέλη της Ένωσης, τους ειδικούς επιστήμονες σε θέματα υγείας και καρκίνου, τις Ομάδες ασθενών και Πολιτών. Η συνεισφορά τους ήταν ουσιώδης και καθοριστική ώστε να διαμορφωθεί το Σχέδιο με ολιστική προσέγγιση. Όστε οι προτεινόμενες δράσεις σε κάθε στάδιο της πορείας της ασθένειας, να έχουν στο επίκεντρο τον ασθενή. Και παρά το γεγονός ότι έχουμε κτυπηθεί με σφοδρότητα από την πανδημία, συνεχίζουμε την πορεία εφαρμογής του Σχεδίου, το οποίο θα ανακινώσουμε τις επόμενες βδομάδες. Μέσω του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» η Επιτροπή έχει ταυτόχρονα χρηματοδοτήσει την έρευνα σε ότι αφορά στις νέες καινοτόμες τεχνολογίες για την πρόληψη του καρκίνου, όσο και για θεραπευτικές αγωγές, για παράδειγμα στον τομέα του παιδικού καρκίνου. Αναπτύσσουμε παράλληλα υποδομή ψηφιακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας, με την οποία θα καταστεί δυνατή η ανταλλαγή συνοπτικών εκθέσεων ασθενών μεταξύ παρόχων υγειονομικής περίθαλψης. Η ψηφιακή υγεία και περίθαλψη δίνει τη δυνατότητα να προσφέρονται καινοτόμες λύσεις. Μπορεί να βελτιώσει την πρόσβαση αλλά και την ποιότητα στην περίθαλψη. Σχεδιάζουμε ένα νέο Κέντρο Γνώσης για τον Καρκίνο που θα συντονίζει και θα ευθυγραμμίζει τα τεχνικά και επιστημονικά μέρη των σχετικών με τον καρκίνο δραστηριοτήτων της Επιτροπής. Όλες αυτές οι επιλογές προσφέρουν μια μοναδική ευκαιρία να ενισχύσουμε την καταπολέμηση του καρκίνου. Ωστόσο, είναι ζωτικής σημασίας και τα 27 κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειες τους για να το επιτύχουν. Με το νέο προτεινόμενο πρόγραμμα «EU4Health», στο οποίο αναφέρθηκα νωρίτερα, η Επιτροπή είναι έτοιμη να στηρίξει οικονομικά τα κράτη μέλη ώστε να υλοποιηθούν δράσεις στο πλαίσιο του σχεδίου αντιμετώπισης του καρκίνου. Και θέλω να τονίσω και πάλι ότι η λέξη κλειδί είναι η συνεργασία.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του τομέα της υγείας και της περίθαλψης αποτελεί μία μεγάλη πρόκληση. Η διαδικασία αυτή εξελίσσεται ικανοποιητικά μέχρι σήμερα στους κόλπους της Ένωσης;

Ο ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων για την υγεία θα αποτελέσει κρίσιμη συνιστώσα μιας ισχυρής Ευρωπαϊκής Ένωσης Υγείας. Τα δεδομένα σώζουν ζωές - όλοι το έχουμε διαπιστώσει αυτό κατά την πανδημία. Ο ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων για την υγεία θα καταστήσει δυνατή την πρόσβαση σε δεδομένα υγείας στο πλαίσιο μιας αξιόπιστης διακυβέρνησης και σαφών κανόνων και θα στηρίξει την ελεύθερη κυκλοφορία των ψηφιακών υπηρεσιών υγείας. Έως το 2025, οι ασθενείς από όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να κοινοποιούν τα δεδομένα τους σε επαγγελματίες υγείας, της επιλογής τους, όταν ταξιδεύουν στο εξωτερικό. Μαζί, μπορούμε να ενδυναμώσουμε εκατομμύρια πολίτες, ώστε να αυξήσουν ψηφιακά την πρόσβασή τους στην υγειονομική περίθαλψη. Η δέσμη προτάσεων που ενέκρινε η Επιτροπή για την ενίσχυση της ετοιμότητας και της ικανότητας αντίδρασης της ΕΕ σε κρίσεις, με την οποία πραγματοποιούνται τα πρώτα βήματα προς μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας, προετοιμάζει επίσης το έδαφος για τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων (EMA) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων (ECDC) στις μελλοντικές υποδομές του ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την υγεία, μαζί με ερευνητικά ιδρύματα, φορείς δημόσιας υγείας και αρχές αδειοδότησης για τη χρήση δεδομένων στα κράτη μέλη.

Η Στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», μαζί με τη Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα, βρίσκεται στον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Πώς η εφαρμογή της Στρατηγικής, η οποία θα αφορά κάθε κρίκο της αλυσίδας τροφίμων, από την παραγωγή ως την κατανάλωση, θα εξασφαλίσει ένα πιο υγιές και βιώσιμο ευρωπαϊκό σύστημα τροφίμων;

Η Στρατηγική μας αυτή θα αφορά ακριβώς όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, προωθώντας παράλληλα με συγκεκριμένες ενέργειες την προστασία του περιβάλλοντος αλλά και την ευημερία των ζώων. Ζούμε σε έναν κόσμο όπου περίπου το ένα τρίτο των τροφίμων που παράγονται σε όλο τον κόσμο πάει χαμένο - ενώ σχεδόν 690 εκατομμύρια άνθρωποι υποφέρουν από πείνα. Κάθε τρόφιμο που πετιέται άσκοπα συνιστά αδικαιολόγητη σπατάλη, και όχι μόνο επειδή τα τρόφιμα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη σίτιση των ανθρώπων που πεινούν. Η παραγωγή των τροφίμων χρησιμοποιεί πολύτιμους πόρους, όπως νερό, ενέργεια και πρώτες ύλες, καθώς επίσης και ανθρώπινο δυναμικό, φροντίδα. Οι απώλειες και τα απόβλητα τροφίμων παράγουν ετησίως 4,4 γιγατόνους εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Αυτό αντιπροσωπεύει το 8% των συνολικών παγκόσμιων εκπομπών. Η σπατάλη τροφίμων δεν ασκεί απλώς πίεση στον πλανήτη μας αλλά πολύ απλά είναι αδικαιολόγητη από δεοντολογική άποψη. Η σπατάλη τροφίμων είναι ένα θέμα που μας αφορά άμεσα, όλους. Πρέπει να αναλάβουμε από κοινού αποφασιστική δράση για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επανεξετάσουμε τον τρόπο με τον οποίο παράγουμε, επεξεργαζόμαστε, εμπορευόμαστε και καταναλώνουμε τα τρόφιμα.

Πώς μπορούμε να αξιοποιήσουμε πλήρως το δυναμικό της καινοτομίας και της τεχνολογίας και να αναπτύξουμε συγκεκριμένες, πρακτικές λύσεις για την αποφυγή της σπατάλης τροφίμων;

Σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, μπορούμε να αναπτύξουμε νέα επιχειρηματικά μοντέλα σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, τα οποία θα μας επιτρέψουν να αποφύγουμε την υπερπαραγωγή, χρησιμοποιώντας παράλληλα πολύτιμους πόρους με πιο αποδοτικό τρόπο. Η δυναμική αυτή τη στιγμή είναι με το μέ-

ρος μας: η πανδημία υπενθύμισε σε πολλούς ανθρώπους πόσο στενή είναι η διασύνδεση μεταξύ της υγείας, των οικοσυστημάτων, των αλυσίδων εφοδιασμού, των καταναλωτικών προτύπων και των ορίων του πλανήτη μας. Πρέπει να αλλάξουμε τα καταναλωτικά μας πρότυπα και να συμβάλουμε στην προώθηση υγιεινών και βιώσιμων τροφίμων για έναν παγκόσμιο πληθυσμό, ο οποίος αναμένεται να ανέλθει έως και στα 10 δισεκατομμύρια ανθρώπους μέχρι το 2050. Ο πλανήτης μας δεν μπορεί να αντέξει τις τρέχουσες πρακτικές και τις συνήθειές μας και να προσφέρει παράλληλα τροφή σε

10 δισεκατομμύρια στόματα. Η μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής της Στρατηγικής, η οποία προτείνει να τεθούν νομικά δεσμευτικοί στόχοι για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ έως το 2023. Η χρήση φυτοφαρμάκων στη γεωργία συμβάλλει στη ρύπανση του εδάφους, των υδάτων και του αέρα. Η Επιτροπή θα προβεί σε ενέργειες για να μειωθεί κατά 50% η χρήση και ο κίνδυνος των χημικών φυτοφαρμάκων εντός της επόμενη δεκαετίας. Θα λάβουμε μέτρα ώστε να μειωθούν οι απώλειες θρεπτικών ουσιών κατά τουλάχιστον 50%, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν υποβαθμίζεται η γονιμότητα του εδάφους. Έχουμε θέσει στόχους ώστε να μειωθεί η χρήση λιπασμάτων κατά τουλάχιστον 20%. Σε ότι αφορά την μικροβιακή αντοχή που συνδέεται με τη χρήση αντιμικροβιακών στην περίθαλψη ανθρώπων και ζώων θα μειώσουμε εντός του εδάφους της ΕΕ κατά 50% τις πωλήσεις αντιμικροβιακών ουσιών για χρήση στην κτηνοτροφία και την υδατοκαλλιέργεια. Θα στηρίξουμε με συγκεκριμένους τρόπους την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας στην ΕΕ με στόχο το 25% του συνόλου της γεωργικής γης να χρησιμοποιείται για βιολογικές καλλιέργειες. Η δημιουργία ενός περιβάλλοντος στο οποίο η επιλογή υγιεινών και βιώσιμων τροφίμων θα πρέπει να γίνει προσιτή επιλογή για τους καταναλωτές. Είναι σε αυτό το πλαίσιο που η σήμανση των τροφίμων θα διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο. Επίσης, σε συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς παράγοντες στηρίζουμε ένα παγκόσμιο κίνημα δημιουργίας βιώσιμων συστημάτων τροφίμων. Στόχος μας είναι υγιείς πολίτες σ' ένα υγιή πλανήτη.

Luca Jahier

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ LUCA JAHIER, ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ (Ε.Ο.Κ.Ε.)

"ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ, ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΕΡΑ, ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ Ο,ΤΙ ΣΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΟ ΠΕΔΙΟ ΚΟΙΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ, ΠΕΔΙΟ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΗΤΗΡΙΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΜΑΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΙΤΡΕΨΕΙ ΣΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΙΣΧΥΡΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ."

Επιμέλεια Συνέντευξης: **Δρ. Μάρθα Θεοδώρου**

Κατά τη γνώμη σας, η μέχρι σήμερα ανταπόκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στην COVID-19 είναι ικανοποιητική; Τι περισσότερο πιστεύετε ότι θα μπορούσε να έχει γίνει;

Παρά κάποιον αρχικό δισταγμό, η ΕΕ έπραξε εντός 4

εβδομάδων περισσότερα απ' όσα είχε πράξει στα 4 έτη που ακολούθησαν την κρίση του 2008, με τις παρεμβάσεις που έχουν ήδη αποφασιστεί να υπερβαίνουν σχεδόν τα 3 τρισ. ευρώ.

Ύψωσε ήδη ισχυρά τείχη για την προστασία των Ευ-

ένα εκτεταμένο Ταμείο Ανάκαμψης.

Η μόνη εναλλακτική εκδοχή στην προκειμένη περίπτωση είναι η διάλυση της Ευρώπης στα εξών συνετέθη, η πρόκληση νέων και καταστροφικών συγκρούσεων μεταξύ εκείνων που θα ζημιωθούν περισσότερο και νωρίτερα και εκείνων που θα ζημιωθούν αργότερα, η παράδοσή μας, κομμάτι-κομμάτι, σε άλλες δυνάμεις και συμφέροντα και οι τίτλοι τέλους σε πολλά από τα δημοκρατικά επιτεύγματα για τα οποία είμαστε όλοι υπερήφανοι.

Ένα ολοκληρωμένο ευρωπαϊκό σχέδιο οικονομικής ανάκαμψης αποτελεί μία επαρκή απάντηση στις τρέχουσες προκλήσεις και ένα αποτελεσματικό στήριγμα για το ευρωπαϊκό εγχείρημα;

Δεν αρκεί να ειπωθεί ότι χρειαζόμαστε ανάκαμψη. Πρέπει να αναλογιστούμε τι είδους ανάκαμψη χρειαζόμαστε. Πιστεύω ότι η Πράσινη Συμφωνία είναι πλέον ακόμη πιο ζωτικής σημασίας για το μέλλον, όχι μόνο λόγω της ήδη αποδεδειγμένης συσχέτισης μεταξύ των περιοχών μεγαλύτερης εξάπλωσης του ιού και των πιο μολυσμένων περιοχών, αλλά και επειδή η κλιματική αλλαγή μπορεί να επηρεάσει τα οικονομικά συστήματα και τις ζωές των πολιτών κατά τρόπο εκθετικά μεγαλύτερο από ό,τι η πανδημία, παρότι ο ιός ενσταλάζει τον φόβο ενώ το κλίμα όχι.

Αυτό που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί είναι ότι η

απάντηση στην κρίση θα απαιτήσει τεράστιες δημόσιες επενδύσεις, συστήματα εγγύησης των ιδιωτικών πιστώσεων και εισοδηματική στήριξη που θα επιφέρουν αναπόφευκτα νέο μείζονα ρόλο για τα δημόσια ταμεία και νέο χρέος.

Πρέπει, μακροπρόθεσμα, να στραφούμε σε μια επενδυτική λογική δημιουργίας πλούτου και συνοχής και να επιδιώξουμε τη χάραξη μιας στρατηγικής βασισμένης σε 5 κύρια σημεία: υγεία, εργασία, επιχειρήσεις, ψηφιακός κόσμος και βιωσιμότητα. Αυτό το μείγμα έχει, σε μεγάλο βαθμό, συμπεριληφθεί ήδη στις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της τρέχουσας θητείας της ΕΕ, εξαιρουμένης της υγείας που θα πρέπει να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων, με την εκτεταμένη αναθεώρηση του συνολικού πολυετούς ευρωπαϊκού προϋπολογισμού.

Η ευρωπαϊκή στρατηγική εξόδου από την κρίση πρέπει –και μπορεί– να καταστεί παράγοντας επιτάχυνσης της μετάβασης σε πιο βιώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης.

Πρέπει να επανεξετάσουμε τάχιστα τα αστικά μας μοντέλα, την οικιακή θέρμανση, τις μεταφορές και την καθιέρωση αποδοτικότερων συστημάτων παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας, μεταξύ άλλων με μεγαλύτερη χρήση της κυκλικής οικονομίας. Πρόκειται για τομείς όπου μπορούν να δημιουργηθούν επιχειρήσεις και θέσεις εργασίας και να αξιοποιηθούν καλύτερα οι περι-

φέρεις και οι ΜΜΕ, δημιουργώντας έτσι έσοδα.

Δεν πρέπει απλά να επενδύσουμε ταχέως στο ψηφιακό περιβάλλον και να ανακτήσουμε τον χαμένο χρόνο, αλλά και να αποκτήσουμε στρατηγική αυτονομία στην ψηφιακή κοινωνία, τα συστήματα τεχνητής νοημοσύνης (ΤΝ) και τις επικοινωνίες τελευταίας γενιάς, που συνειδητοποιήσαμε ότι είναι ουσιώδους σημασίας, μεταξύ άλλων για τον έλεγχο και τη διαχείριση των πανδημιών και την προστασία των δημοκρατιών μας.

Πρέπει να προστατέψουμε τη σύσταση νέων ειδών ευρωπαϊκών επιχειρήσεων σε στρατηγικούς τομείς, παλαιούς και νέους (από τους αναπνευστήρες μέχρι την τεχνολογία 5G και τις μεταφορές του μέλλοντος), που θα μας επιτρέψουν να διατηρήσουμε τη μελλοντική στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης στο σύνολό της, σε έναν ριζικά μεταβαλλόμενο κόσμο.

Πρέπει να κατανοήσουμε πως μπορούμε να διπλάσουμε τον αυριανό κόσμο της εργασίας μετά από αυτό το κοινωνικό πείραμα –απίστευτης και πρωτοφανούς κλίμακας– έξυπνης εργασίας.

Χρειαζόμαστε μια νέα εποχή εμπορικής πολιτικής, νέους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, συντονισμό της διακυβέρνησης των οικονομιών των 27 κρατών-μελών και, τέλος, να βρούμε ενδεχομένως το θάρρος να αντιμετωπίσουμε το τελευταίο ταμπού. μια πραγματική δημοσιονομική ένωση που θα επισημάνει την ύπαρξη πλήρως ανεπτυγμένων συστημάτων οιοει φορολογικούς παραδείσους εντός της Ένωσης.

Και πρέπει να διαχειριστούμε αυτό το στάδιο έχοντας το θάρρος να υιοθετήσουμε έναν διαφορετικό τρόπο σκέψης για θεμελιώδη ζητήματα όπως ο επιμερισμός των βαρών, η δημιουργία ιδίων πόρων της ΕΕ για τη διατήρηση αυτών των μειζόνων πολιτικών του μέλλοντος, η διαχείριση του χρέους, που αποτελεί όντως καρπό της ύπαρξης ανισοτήτων, αλλά και της μη ενδεδειγμένης αντιμετώπισής τους σε ορισμένα εθνικά συστήματα, η δυνατότητα θέσπισης των κατάλληλων εργαλείων για το κοινό χρέος, με στόχο την ανάκαμψη και τον μελλοντικό προγραμματισμό.

Οι κυβερνήσεις έχουν λάβει μέτρα μερικού ή πλήρους περιορισμού για τη συγκράτηση της πανδημίας της νόσου COVID-19. Πώς μπορούμε να εξασφαλίσουμε ότι οι περιορισμοί αυτοί συνάδουν με

τις νομικές δικλείδες ασφαλείας μας;

Η απάντηση στην κρίση της νόσου COVID-19 είχε αρνητικό αντίκτυπο σε αρκετά θεμελιώδη δικαιώματα. Οι αναπόφευκτοι περιορισμοί έθεσαν όρια στην ελευθερία κυκλοφορίας και διασυνοριακών μετακινήσεών μας. Η ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι περιορίστηκε, και το ίδιο συνέβη όσον αφορά τα δικαιώματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής, μέσω συστημάτων ιχνηλάτησης δεδομένων.

Είναι σαφές ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει μια πρωτόγνωρη πρόκληση, η οποία πρέπει ωστόσο να διευθετηθεί χωρίς να υπονομευθούν οι δημοκρατίες και τα θεμελιώδη δικαιώματά μας.

Η κοινή μας ευρωπαϊκή ιστορία μάς έχει διδάξει ότι δεν μπορούμε να ανεχόμαστε τη διάβρωση του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ήπειρό μας. Δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε ποτέ ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δημιουργήθηκε ως ανάχωμα στον αυταρχισμό και τον απολυταρχισμό, μέσω μιας δημοκρατικής Ένωσης που αποσκοπεί στην προαγωγή της ειρήνης, των αξιών της και της ευημερίας των λαών της (Άρθρο 3 της ΣΕΕ).

Αυτά που θεσπίστηκαν ως προσωρινά μέτρα δεν μπορούν να παγιωθούν, αναιρώντας αγώνες δεκαετιών για ελευθερίες και ισότητα. Πρέπει να εξέλθουμε από την κρίση διατηρώντας τις δημοκρατίες μας –και την Ευρωπαϊκή μας Ένωση– αλώβητες.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η αρμόδια ομάδα της για τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κράτος δικαίου επαγρυπνούν ενάντια σε κάθε απόπειρα μόνιμης τροποποίησης των αρχών του δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Ποιος θα πρέπει να είναι ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών στη διάρκεια της πανδημίας;

Η ικανότητα μετριασμού των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ικανότητα της κοινωνίας των πολιτών να διατηρήσει το ρόλο της και να εκφράσει τις ανησυχίες της όσον αφορά τη δημόσια αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Η κοινωνία των πολιτών θα επιτελέσει ιδιαίτερα κρίσιμο ρόλο στη διαμόρφωση της ανάκαμψης και της ανασυγκρότησης μετά τη νόσο COVID-19. Το Ταμείο

Ανάκαμψης πρέπει να οδηγήσει σε μέτρα που θα επιτρέψουν στην ΕΕ να μεταρρυθμίσει και να ενισχύσει την οικονομία της με μια ψηφιακή ενιαία αγορά και να πορευθεί στον δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι Ευρωπαίοι χρειάζονται περαιτέρω απτά αποτελέσματα και τα χρειάζονται επειγόντως, προκειμένου να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί σε ένα μεταβαλλόμενο κόσμο.

Η κοινωνία των πολιτών διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη μετάβαση προς μια οικολογικότερη και πιο ψηφιακή οικονομία, στην υλοποίηση μέτρων για την προώθηση μιας έξυπνης, κυκλικής και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών οικονομίας βασισμένης στην προσέγγιση μιας δίκαιης μετάβασης.

Ωστόσο, η κρίση υπονομεύει την ικανότητα της κοινωνίας των πολιτών να εργάζεται για το δημόσιο συμφέρον. Η συρρίκνωση του χώρου δράσης των πολιτών, οι περιορισμοί στις μετακινήσεις και οι διαρκώς αυταρκότερες πολιτικές σε πολλές χώρες καθιστούν εξαιρετικά δύσκολες τις συνθήκες εργασίας για την υπεράσπιση συμφερόντων και τη λογοδοσία.

Είναι επιτακτική ανάγκη να μην οδηγήσει η κρίση σε περιττό ή υπερβολικό περιορισμό των δικαιωμάτων. Οι έκτακτες εξουσίες πρέπει να ασκούνται υπό τον άμεσο έλεγχο του Κοινοβουλίου, με σεβασμό του κράτους δικαίου και να μην παρατείνονται πέραν της διάρκειας της κρίσης.

Η διατήρηση των ελεγκτικών μηχανισμών, των ελέγχων και των ισορροπιών του πολιτικού συστή-

ματος είναι καθοριστικής σημασίας, προκειμένου να αποφευχθεί η διολίσθηση από την αντιμετώπιση μιας επείγουσας κατάστασης σε μια μόνιμη κατάσταση υπονόμευσης του κράτους δικαίου.

Ποιες πρωτοβουλίες θα αναλάβει στο προσεχές μέλλον η Ε.Ο.Κ.Ε. σχετικά με την κρίση της COVID-19;

Στην Ε.Ο.Κ.Ε. επικεντρωνόμαστε ιδιαιτέρως στην αξιολόγηση της εξελισσόμενης κατάστασης όσον αφορά την πανδημία, καθώς και στους σοβαρούς κινδύνους που ενέχει, τόσο για το μέλλον των οικονομιών και των κοινωνιών μας, όσο και για τη δημοκρατική λειτουργία.

Τους τελευταίους 3 μήνες, η Ε.Ο.Κ.Ε. ενίσχυσε την πολιτική της παρουσία και την ισχυρή της συμβολή στη σχετική συζήτηση και τις αποφάσεις που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παρά τις προκλήσεις λόγω της εργασίας εξ αποστάσεως, εξασφαλίσαμε τη συνέχεια των δραστηριοτήτων μας πραγματοποιώντας εικονικές συνεδριάσεις όλων των οργάνων μας, καθώς και την πρώτη μας εξ αποστάσεως σύνοδο ολομέλειας. Εκδώσαμε επίκαιρες δηλώσεις για να εκφράσουμε τις ανησυχίες μας σχετικά με την τρέχουσα κρίση και εγκρίναμε 7 έγγραφα θέσης σχετικά με την αντίδραση της ΕΕ στη νόσο COVID-19. Αυτό απέδειξε την ικανότητά μας να επιτυγχάνουμε αποτελέσματα και να ανταποκρινόμαστε στο κάλεσμα του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για να εκφρά-

σομε τη γνώμη μας σχετικά με την ολοκλήρωση της νομοθετικής διαδικασίας.

Συγκροτήσαμε ειδική υποεπιτροπή, αποτελούμενη από 15 μέλη της οποίας θα προεδρεύω, σχετικά με την «Ανάκαμψη και την ανασυγκρότηση μετά την κρίση της νόσου COVID-19», η οποία θα επιληφθεί τόσο της υλοποίησης των μέτρων που έχουν ήδη αποφασιστεί, όσο και της προετοιμασίας του περιεχομένου του μελλοντικού σχεδίου ανάκαμψης που συνδέεται με το επόμενο ΠΔΠ, επί του οποίου η πρόταση της Επιτροπής θα παρουσιαστεί την επόμενη εβδομάδα.

Επ' ευκαιρία της 70ής επετείου της Διακήρυξης Schuman, υπογράψαμε, μαζί με 10 εθνικές Ο.Κ.Ε. μεταξύ των οποίων και η ελληνική, δήλωση για να τιμήσουμε τα θεμέλια του ευρωπαϊκού οικοδομήματος και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας στον αγώνα κατά της νόσου COVID-19.

Τέλος, η ομάδα της Ε.Ο.Κ.Ε. για τα θεμελιώδη δικαιώματα και το κράτος δικαίου θα συνεχίσει επίσης να παρακολουθεί στενά κάθε απόπειρα τροποποίησης των αρχών του δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων λόγω της κρίσης του κορωνοϊού στα κράτη-μέλη.

Στον απόηχο της πανδημίας, πιστεύετε ότι ο κοινωνικός διάλογος και ο διάλογος με τους πολίτες, όπως τον διαχειρίζονται οι εθνικές Ο.Κ.Ε., θα ενισχυθεί και με ποιον τρόπο;

Η νόσος COVID-19 δημιουργεί αφόρητη πίεση στους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους της ΕΕ, που δικαιολογημένα φοβούνται για την υγεία και την εργασία τους αλλά και για το μέλλον των παιδιών τους. Αυτές οι στιγμές απαιτούν ομόφωνη επίδειξη θάρρους και συλλογική προσπάθεια. Εδώ είναι που χρειάζεται να κάνει τη διαφορά ο κοινωνικός διάλογος και ο διάλογος με τους πολίτες.

Οι ευρωπαϊκές Οικονομικές και Κοινωνικές Επιτροπές, εκπροσωπώντας την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών, είναι σήμερα, περισσότερο από ό,τι στο παρελθόν, προνομιακό πεδίο κοινής ανάπτυξης και υποβολής προτάσεων, πεδίο σύγκλισης των κινητήριων δυνάμεων των κοινωνιών μας που μπορεί να επιτρέψει στα εθνικά και τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να λαμβάνουν ισχυρές και κοινές αποφάσεις.

Οι εθνικές Ο.Κ.Ε. πρέπει να συμβάλουν στη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών της ανέλιξης/ανάκαμψης. Χρειαζόμαστε ένα εκτεταμένο σχέδιο ανάκαμψης, που θα μπορούσαμε ενδεχομένως να ονομάσουμε «Σχέδιο De Gasperi για την ΑναγΕΕννηση», με σκοπό όχι μόνο τον επιμερισμό των βαρών και τη στήριξη των προσπαθειών των κρατών-μελών για την καταπολέμηση της πανδημίας, αλλά και την καλύτερη διαμόρφωση του κοινού μας μέλλοντος.

Ωστόσο, η καλή θέληση και η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση ως προς τις παγκόσμιες απειλές, και όχι μόνον λόγω των ιών, που θέτουν σε κίνδυνο τον πλανήτη και την ανθρωπότητα, δεν επαρκούν.

Χρειαζόμαστε νέες δομές που θα εργαστούν για την επίτευξη «μετασχηματιστικής ανθεκτικότητας», δηλαδή για μια αντίδραση στην κρίση που δεν θα μας επαναφέρει απλώς εκεί που βρισκόμασταν πριν από λίγες εβδομάδες, αλλά θα αλλάξει την Ευρώπη προς το καλύτερο με προοπτική τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναλογιστούμε άμεσα πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε πολύ διαφορετικές συνθήκες σε σχέση με εκείνες που χαρακτήρισαν την ευρωπαϊκή οικονομική εξέλιξη των τελευταίων ετών και να ξεκινήσουμε έναν νέο κύκλο ανάπτυξης που θα είναι πολύ πιο βιώσιμη σε κοινωνικό και περιβαλλοντικό επίπεδο, αλλά και από οικονομική άποψη. Πρόκειται για ένα «άλμα προς τα εμπρός» και όχι «προς τα πίσω», στο σημείο όπου βρισκόμασταν πριν από λίγες εβδομάδες, όταν καταγγέλλαμε απαράδεκτες κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες ή σοβαρές βλάβες στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία.

Ο Luca Jahier, Μέλος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής από το 2002, έχει διατελέσει Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος της Ομάδας III, καθώς και μέλος του Προεδρείου της. Επίσης, έχει διατελέσει Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης ΑΚΕ-ΕΕ, Πρόεδρος της Μόνιμης Ομάδας για τη μετανάστευση και την ένταξη και Αντιπρόεδρος του Τμήματος «Απασχόληση, Κοινωνικές Υποθέσεις, Δικαιώματα του Πολίτη».

COVID-19. ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Επιστημονική επιμέλεια – Επιμέλεια έκδοσης:

Δρ. Μάρθα Θεοδώρου, Δρ. Αφροδίτη Μακρυγιάννη, Δημήτρης Μπίμπας

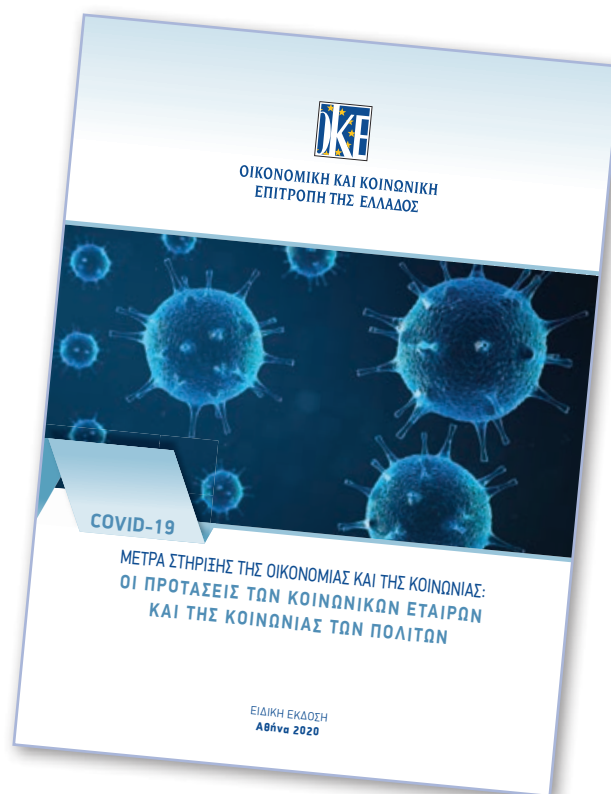
Πρόλογος της Έκδοσης

Αγαπητοί φίλοι αναγνώστες,

Η πανδημία ενέσκηψε απρόσμενα –εκεί που νομίζαμε ότι «βρισκόμασταν στον σωστό δρόμο»– όπως συχνά συμβαίνει στη ζωή, ξαφνιάζοντάς μας, αλλάζοντας την καθημερινότητά μας και σίγουρα καλώντας μας σε αναστοχασμό.

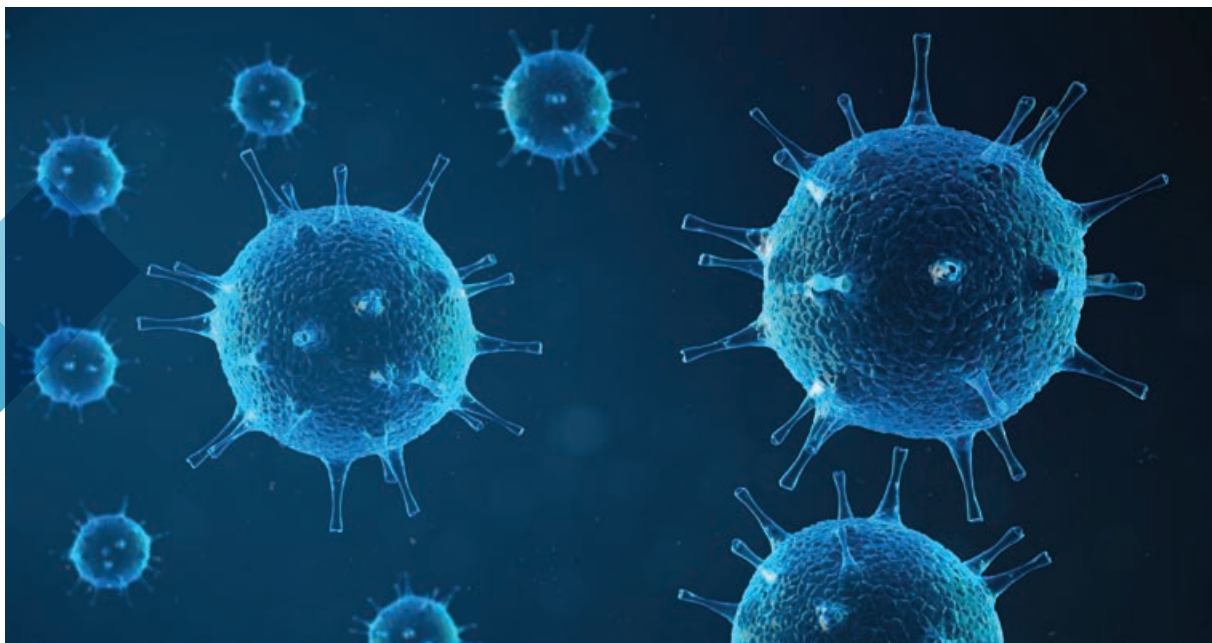
Η ικανοποίηση από την πετυχημένη διαχείριση της υγειονομικής κρίσης συνοδεύεται από την αγωνία για τις αντοχές της οικονομίας. Στο προσκήνιο τέθηκαν οι πολιτικές για τη διατήρηση της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων και τη στήριξη της απασχόλησης. Οι αναγκαίες ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της δανειακής και επιδοτούμενης ρευστότητας των επιχειρήσεων, τα υγειονομικά πρωτόκολλα, οι κατάλληλες πολιτικές επιδότησης της απασχόλησης, ώστε να απορροφηθούν οι κραδασμοί στην οικονομία και να μην εκτιναχθεί η ανεργία, αποτελούν μείζονα θέματα διαπραγματεύσεων της κυβέρνησης με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς και τους κοινωνικούς εταίρους.

Στην πραγματικότητα όλα δοκιμάζονται σκληρά: Οι αντοχές και η συνοχή της κοινωνίας, η αποτελεσματικότητα και ο ψηφιακός και θεσμικός μετασχηματισμός του κράτους. Επίσης, η ικανότητα ανταπόκρισης της φιλελεύθερης δημοκρατίας στις απαιτήσεις μιας νέας σχέσης ασφάλειας και ελευθερίας και μιας νέας σχέσης πολιτικής νομιμοποίησης και τεχνοκρατικής εγκυρότητας. Οι δυνατότητες αναπροσαρμογής της οικονομίας σε νέα παραγωγικά και καταναλωτικά πρότυπα, οι εργασιακές σχέσεις και το κοινωνικό κράτος, οι προοπτικές της ευ-

ρωπαϊκής ολοκλήρωσης και οι εσωτερικές ανισότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), οι διεθνο-πολιτικοί και στρατιωτικοί συσχετισμοί σε όλα τα πεδία κ.ο.κ.

Η ανάγκη αναδιάρθρωσης της οικονομίας, ώστε ν' αντιμετωπισθεί η ύφεση που συνοδεύει την πανδημία, καθιστά επιτακτική τη συζήτηση και το διάλογο όλων των κοινωνικών εταίρων και φορέων στο πλαίσιο της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (Ο.Κ.Ε.), η οποία αποτελεί το μοναδικό συνταγματικό θεσμό κοινωνικού διαλόγου, έχοντας τα εξής βασικά σημεία αναφοράς: Πρώτο, την Εθνική Κοινωνική Αναπτυξιακή Συμφω-

νία, όπως διαμορφώθηκε από την Ο.Κ.Ε. και συμφωνήθηκε απ' όλες τις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας τον Φεβρουάριο του 2018, στην οποία διατυπώνονται οι αναπτυξιακοί τομείς προτεραιότητας και οι αναγκαίες θεσμικές παρεμβάσεις για την αναδιάρθρωση του εθνικού παραγωγικού μοντέλου και την αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης και των θεσμών. Δεύτερο, τις κατευθύνσεις και τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ. Τρίτο, το πρόσφατο Σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που προβλέπει να διοχετευτούν στη χώρα μας 32 δισ. ευρώ –επιπρόσθετα των 19 δισ. ευρώ του νέου ΕΣΠΑ– με άξονες την πράσινη οικονομία, τις υποδομές, τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση της Δημόσιας Διοίκησης και την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού, το οποίο εφόσον τελικά εγκριθεί και υλοποιηθεί, θα προσφέρει νέες προοπτικές στην ελληνική οικονομία. Τέταρτο, το σχέδιο ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας για την αποτελεσματική κατανομή των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης (Recovery Fund/ Next Generation EU), που ετοιμάζεται από τη συσταθείσα από την κυβέρνηση Επιτροπή Εμπειρογνομητών, με επικεφαλής το νομπελίστα κ. Χριστόφορο Πισαριδίδη.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, ο θεσμικός κοινωνικός διάλογος αποκτά ιδιαίτερη σημασία: Σε όσους αντιλαμβάνονται τις προκλήσεις και πιστεύουν στη Δημοκρατία με την ενεργή ανάμειξη υπεύθυνων πολιτών και

φορέων. Σε όσους κατανοούν ότι η οικονομία απαρτίζεται από αλληλοσυγκρουόμενες ομάδες συμφερόντων, που θα εντείνουν τις πιέσεις τους τη δεδομένη χρονική στιγμή, ώστε να αποσπάσουν τα μέγιστα ίδια οφέλη. Σε όσους αντιλαμβάνονται ότι τίποτα δεν είναι αυτονόητο και βέβαιο σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Σε όσους συμφωνούν ότι και το πιο ολοκληρωμένο σχέδιο για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας μας εξαρτάται από πλήθος λεπτομερειών, εξειδικεύσεων, τρόπων εφαρμογής και πολιτικών προτεραιοτήτων. Σε όσους αντιλαμβάνονται ότι οι κοινωνικές ανισότητες και οι ανισότητες μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών θα διευρυνθούν ακόμα περισσότερο από τις επιπτώσεις της πανδημίας στην οικονομία. Σε όσους συμφωνούν ότι για την εθνική ανασυγκρότηση της χώρας μας –με αφορμή και το επετειακό 2021– οφείλουμε να κινητοποιήσουμε τις πλέον δημιουργικές δυνάμεις, με ενότητα, έμπνευση και προσήλωση στην αλήθεια, ώστε να πρωτοστατήσουμε στις μεγάλες προκλήσεις που είναι μπροστά μας.

Η παρούσα έκδοση της Ο.Κ.Ε. παρουσιάζει τη δική της συμβολή, καθώς και τη συμβολή των θεσμικών Οργάνων της ΕΕ και διεθνών Οργανισμών στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας στην οικονομία και την κοινωνία.

«Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ»

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε., Κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΕΡΝΙΚΟΥ, ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΤΟ ΒΗΜΑ»

17 Απριλίου 2020

Περισσότερο σήμερα από ποτέ, ο κοινωνικός διάλογος αναδεικνύεται σε βασική συνιστώσα της Επόμενης Μέρας και δικλείδα ασφαλείας για την ενίσχυση της ίδιας της Δημοκρατίας

Περισσότερο σήμερα από ποτέ, ο κοινωνικός διάλογος αναδεικνύεται σε βασική συνιστώσα της Επόμενης Μέρας και δικλείδα ασφαλείας για την ενίσχυση της ίδιας της Δημοκρατίας. Βέβαια η διαχείριση της κρίσης που ανέκυψε από την ταχύτατη εξάπλωση του ιού COVID-19, έθεσε ως απόλυτη προτεραιότητα την άμεση προστασία της δημόσιας υγείας, γεγονός που ξεπερνάει την συνήθη λειτουργία του θεσμοθετημένου κοινωνικού διαλόγου. Οι περιορισμοί και τα επιστημονικώς απαραίτητα έκτακτα μέτρα που εφαρμόζονται έχουν ευρεία αποδοχή.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας έχει όμως υποχρέωση να διαδραματίσει το ρόλο που της αποδίδεται από το Σύνταγμα και να διαμορφώσει τις αναγκαίες συναινέσεις για την επανεκκίνηση της οικονομίας και τη μείωση των επιπτώσεων της κρίσης: στην αγορά εργασίας, τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες υποδομές. Έχει υποχρέωση επίσης να συμμετάσχει ενεργά, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. και τις εθνικές Ο.Κ.Ε., στο διάλογο για την ικανότητα των διεθνών και ιδιαίτερα των ευρωπαϊκών μηχανισμών να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις επιπτώσεις αυτής της κρίσης.

Οι οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας είναι ιδιαίτερα σοβαρές για τη χώρα μας, η οποία είχε μόλις αρχίσει να ανακάμπτει από την υπερδεκαετή δημοσιονομική κρίση. Τα πρώτα μέτρα που έχει πάρει η Κυβέρνηση είναι αποτελεσματικά για την υγεία και παράλληλα σημαντικά και θετικά για την ενίσχυση και τη στήριξη των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών που πλήττονται. Μέτρα που ενισχύονται και υποβοηθούνται από τις ουσιαστικές -έστω και διστακτικές- αποφάσεις των Ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Αποφάσεις που είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μεταφέρονται και να υλοποιούνται στη χώρα μας γρήγορα και ουσιαστικά.

Η επομένη όμως μέρα σε καμία περίπτωση δεν θα

είναι όπως το χθες. Σίγουρα θα χρειασθούν πολλά περισσότερα μέτρα στο μέλλον, οριζόντια αλλά και εξειδικευμένα, τα οποία θα είναι συνδεδεμένα όχι μόνο με την οικονομία αλλά και με την ίδια μας τη ζωή, την ποιότητα του πολιτισμού μας, τη σχέση μας με το περιβάλλον και την τεχνολογία. Μέτρα που θα είναι στα όρια αντοχής της οικονομίας, του κράτους δικαίου, των ατομικών δικαιωμάτων. Μέτρα που είναι σημαντικό να είναι δίκαια και να έχουν την ευρύτερη δυνατή στήριξη και συναίνεση της κοινωνίας.

Η διοίκηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, με τη στήριξη όλων των κοινωνικών εταίρων και της ευρύτερης κοινωνίας των πολιτών, πρέπει να αναδείξει τις απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις και να εξασφαλίσει τη δυναμική επανεκκίνηση του θεσμοθετημένου κοινωνικού διαλόγου, ώστε να ανταποκρίνεται στην ταχύτητα των εξελίξεων και στις προκλήσεις του μέλλοντος.

Στο ενδιάμεσο πρέπει να αξιοποιήσουμε το χρόνο κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Με υπομονή, εγρήγορση και αισιοδοξία.

Και να τηρούμε ευλαβικά τις οδηγίες για την υγεία – δημόσια και ατομική.

«ΩΡΑ ΓΙΑ ΜΙΑ «ΝΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ»

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε., Κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΕΡΝΙΚΟΥ, ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

21 Απριλίου 2020

Η πανδημική κρίση, αποτέλεσμα της διάδοσης του νέου κορωνοϊού Covid-19 δοκιμάζει βαρύτητα τις αντοχές των κοινωνιών, των οικονομιών, αλλά και των συστημάτων υγείας, ακόμη και στις πιο αναπτυγμένες χώρες. Αναδεικνύει την ανάγκη να ξανασχεδιάσουμε τις προτεραιότητές μας και παράλληλα θέτει σημαντικές προκλήσεις στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, οι οποίοι καλούνται να σηματοδοτήσουν τη βούληση για κοινή αντίδραση και συνεργασία, η οποία θα επιτρέψει στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ξεπεράσουν τις υγειονομικές και τις οικονομικές προκλήσεις.

Η αναγκαιότητα άμεσης απόκρισης σε αυτή την παγκόσμια έκτακτη ανάγκη είναι επιτακτική για την προστασία της δημόσιας υγείας, την ενότητα της κοινωνίας, το μέλλον της εργασίας, τη βιώσιμη σχέση της ανθρώπινης δραστηριότητας με το περιβάλλον, αλλά και την ίδια την ποιότητα της δημοκρατίας.

Ελάχιστα χρόνια μετά την οικονομική κρίση του 2008, τη συνακόλουθη κρίση χρεών της ευρωπαϊκής περιφέρειας και με εμμένουσα την προσφυγική κρίση, η Ευρώπη βρίσκεται αντιμέτωπη με μια πρωτόγνωρη απειλή με δραματικές επιπτώσεις. Οι αρχικές εκτιμήσεις δείχνουν

σημαντική μείωση του ΑΕΠ και εκτίναξη της ανεργίας. Παρόμοια είναι και η κατάσταση για τη χώρα μας, σε μία περίοδο μάλιστα που η ελληνική οικονομία είχε μόλις αρχίσει να ανακάμπει από τη δωδεκαετή δημοσιονομική κρίση.

Η Ελληνική κυβέρνηση διαχειρίζεται την κρίση με ευθύνη και αποφασιστικότητα. Η επόμενη μέρα όμως θα είναι διαφορετική. Είναι σίγουρο ότι θα χρειασθούν επιπλέον μέτρα πολιτικής -πέρα από τα αναγκαία αμυντικά και επιδοματικά-, καθώς πολλές από τις βεβαιότητες στην οικονομία και την κοινωνία έχουν ήδη κλονισθεί.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας (Ο.Κ.Ε.) έχει την συνταγματική υποχρέωση να συμμετάσχει ενεργά στο διάλογο και να αξιοποιήσει όλα τα θεσμικά εργαλεία του πολιτισμού μας, ώστε οι τελικές επιλογές να είναι αποτέλεσμα δημοκρατικού διαλόγου, συμμετοχής και συναίνεσης των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών. Είναι υποχρέωση της Ο.Κ.Ε. να αναδείξει συναινετικές προτάσεις τόσο στο εργασιακό πεδίο, όσο και στην οικονομία και την κοινωνία: για την προστασία της δημόσιας υγείας, την ενότητα της κοινωνίας, το μέλλον της εργασίας, τη βιώσιμη σχέση της

ανθρώπινης δραστηριότητας με την τεχνολογία και το περιβάλλον.

Είναι η ώρα επομένως για μια νέα Κοινωνική Συμφωνία. Η Ο.Κ.Ε., συμμεριζόμενη τις αγωνίες των μικρών και μεγάλων επιχειρήσεων, των εργαζόμενων και της κοινωνίας, θεωρεί επιβεβλημένη την προώθηση μιας επίκαιρης ατζέντας θεμάτων που να εστιάζει κατά προτεραιότητα:

- στην επιτυχή έκβαση της επιστημονικής μάχης με την υγειονομική απειλή και την ενίσχυση της έρευνας σε κρίσιμους τομείς για την κοινωνία και το μέλλον του πλανήτη (υγεία, περιβάλλον, τεχνολογία),
- στην προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, αλλά και της κοινωνίας γενικά, με όρους οικονομικής και κοινωνικής συνοχής,
- στη στήριξη και ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας της οικονομίας, των επιχειρήσεων και των παραγωγικών κλάδων με συγκριτικά πλεονεκτήματα,
- στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης στην προσπάθειά της για στήριξη της οικονομίας και διευκόλυνση του πολίτη,
- στην ενίσχυση των μηχανισμών κοινωνικού διαλόγου για την αποτροπή- με αφορμή την κρίση- εμφάνισης

αντιδημοκρατικών πρακτικών και κατάλυσης κεκτημένων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα σε θέματα αξιών, κράτους δικαίου και ατομικών δικαιωμάτων,

- στην αναθεώρηση πτυχών της ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής, ώστε να σηματοδοτείται η βούληση για συντονισμένη αντίδραση και κοινή αντιμετώπιση των πολλαπλών προκλήσεων που αντιμετωπίζει σήμερα το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ο.Κ.Ε. και άλλες εθνικές Ο.Κ.Ε. μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το νέο αντιευρωπαϊσμό που είναι αποτέλεσμα των ποικίλων αδυναμιών και αντιφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πανδημία και οι σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν για την αντιμετώπισή της, παράλληλα με τον έντονο φόβο για την επιβίωσή μας, δοκιμάζει τα όρια του “εγώ” και του “εμείς”. Απαιτείται να ξανασκεφτούμε και να επανασχεδιάσουμε τις προτεραιότητές μας. Η βασική πρόκληση είναι αν θα συμμετάσχουμε στη “Νέα Κοινωνική Συμφωνία” παθητικά και με δημοκρατικές εκπτώσεις, ή ως ενεργοί πολίτες.

«Η ΔΕΘ, ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε., Κ. ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΕΡΝΙΚΟΥ, ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»

09 Σεπτεμβρίου 2020

Η ομιλία του Πρωθυπουργού στη Δ.Ε.Θ. συνδέεται αναμφίβολα με τους προβληματισμούς και τις συστάσεις που γίνονται στα θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης –Eurogroup, Commission, ΕΟΚΕ, Ευρωκοινοβούλιο- σχετικά με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για την αξιοποίηση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Όλα τα μέτρα δεν παύουν να είναι άμεσα συνδεδεμένα με την ευρύτερη συζήτηση που διεξάγεται για το μέλλον της Ευρώπης.

Αναδεικνύεται έντονα, όχι μόνο από τις συστάσεις αλλά και από την καθημερινότητα, η ανάγκη για ουσιαστική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων και της Κοινωνίας των Πολιτών στο σχετικό διάλογο στο πλαίσιο της Ο.Κ.Ε., ώστε να επιτυγχάνονται ευρύτερες συναίνεσεις και αποδοχή στις αποφάσεις που εξαγγέλλονται, λαμβάνονται και εφαρμόζονται. Έχοντας υπόψη τους υπάρχοντες και εξελισσόμενους μετασχηματισμούς και ασυμμετρίες του πολιτικού συστήματος, την ανάγκη για βιώσιμα δημοσιονομικά μεγέθη στις χώρες-μέλη της Ε.Ε., καθώς και την πρόκληση για αποτελεσματική αξιοποίηση των κονδυλίων που δίνονται από το Ταμείο Ανάκαμψης (στην χώρα μας δίνονται 32 δις. Ευρώ, στα οποία προστίθενται και 40 δις. ευρώ του νέου ΕΣΠΑ), η συζήτηση σε ευρωπαϊκό αλλά και εθνικό επίπεδο πρέπει να διεξάγεται δίνοντας έμφαση στα εξής:

Α. Το μέλλον της Ευρώπης είναι άμεσα συνδεδεμένο με την ανθεκτικότητα των κοινωνιών και της σύγχρονης δημοκρατίας στις προκλήσεις που αναδύονται τόσο από τις μεταναστευτικές ροές, όσο και από την πρόσφατη πανδημική κρίση. Προκλήσεις που καθιστούν επιτακτική την προστασία της δημόσιας υγείας, τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, τη βιωσιμότητα των κοινωνικών συστημάτων, την ενίσχυση του κράτους δικαίου και εν κατακλείδι θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την ποιότητα της δημοκρατίας.

Β. Είναι ζωτικής σημασίας οι προτεραιότητες που τίθενται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Ανάκαμψης, να οδηγήσουν τις ευρωπαϊκές οικονομίες σε ένα διαρθρωτικό μετασχηματισμό με έμφαση την τεχνολογία και την καινοτομία, την επάρκεια τροφίμων, την ενεργειακή επάρκεια, τη μηδενική ρύπανση και την κλιματική ουδετερότητα. Τα σχετικά κονδύλια πρέπει να διοχετευτούν με αποτελεσματικότητα και διαφάνεια. Είναι ιδιαίτερης επίσης σημασίας να ενισχυθεί η δημιουργία μιας «ένωσης υγείας» της ΕΕ, όπως προτάθηκε από την ευρωπαϊκή Επιτροπή με το πρόγραμμα «EU4Health».

Γ. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή καθώς και οι αντίστοιχες εθνικές Οικονομικές και Κοινωνικές Επιτροπές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμετέχουν στο διάλογο σχετικά με τους τομείς και τις δράσεις προτεραιότητας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας στην κοινωνία και την οικονομία δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στο να μην «μείνει κανείς πίσω».

Ήδη από την αρχή της πανδημίας μέχρι και σήμερα οι παραγωγικοί φορείς, τόσο στη χώρα μας, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έχουν προτείνει μέτρα στήριξης για τις

επιχειρήσεις, τους αυτοαπασχολούμενους και τους ελεύθερους επαγγελματίες που πλήττονται από την πανδημία, μέτρα για την στήριξη της απασχόλησης και έχουν συνάψει συμφωνίες για την υγεία και την ασφάλεια. Έχουν επισημάνει επίσης την αναγκαιότητα εξειδικευμένων παρεμβάσεων για τη στήριξη περιοχών και επαγγελματικών ομάδων που πλήγηκαν σε ιδιαίτερα υψηλό βαθμό.

Στη σημερινή συγκυρία έχει ιδιαίτερη σημασία να ενισχυθεί ο ρόλος των εθνικών Ο.Κ.Ε., που αποτελούν τον κατάλληλο χώρο για ανταλλαγή απόψεων και τη διατύπωση προτάσεων κοινής αποδοχής για την ανάκαμψη της οικονομίας και της κοινωνίας από τη συγκεκριμένη πανδημική κρίση αλλά και από άλλες παρόμοιες κρίσεις που είναι πιθανό να προκύψουν στο μέλλον σύμφωνα με τις προβλέψεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Είναι κοινά αποδεκτό ότι η εφαρμογή της χρηστής διακυβέρνησης απαιτεί την αύξηση της συμμετοχής της οργανωμένης Κοινωνίας των Πολιτών στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων από την πολιτική εξουσία. Η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών αποτελεί πρόκληση κατ' αρχήν για αυτόν καθ' εαυτόν το θεσμό των Οικονομικών και Κοινωνικών Επιτροπών, ώστε ν' αντιμετωπισθεί το ολόένα και αυξανόμενο πρόβλημα αντιπροσωπευτι-

κότητας των συνδικαλιστικών Οργανώσεων, που πηγάζει από τις μετεξελίξεις των εργασιακών σχέσεων στην τέταρτη βιομηχανική επανάσταση που διανύουμε. Οι δεξαμενές σκέψης, οι πλατφόρμες της Κοινωνίας των Πολιτών, τα πάνελ των πολιτών, η δομημένη διαδικτυακή διαβούλευση είναι παραδείγματα που θα πρέπει ν' αξιοποιηθούν και ν' αναδειχθούν σε κάθε περίπτωση.

Η ελληνική Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, από την πλευρά της, στη συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης επισημαίνει την προθυμία της να συνεργαστεί πλήρως με την Κυβέρνηση και τη Βουλή και να συμμετάσχει στο σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και την εφαρμογή των αναγκαίων παρεμβάσεων σε όλα τα επίπεδα, με στόχο την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και της ευημερίας των πολιτών. Οι συγκεκριμένες προτάσεις μας, εξάλλου, πάντοτε προκύπτουν μέσω της συμμετοχής και της συμφωνίας των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης Κοινωνίας των Πολιτών, με ουσιαστικές και όχι προσηματικές διαδικασίες. Παράλληλα αποτελεί σταθερή επιδίωξή μας να ενισχύσουμε και να εμβαθύνουμε τη θεσμική δομή της ΕΕ για την πραγματική ανανέωση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος, ώστε να μπορέσει ν' αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της προσεχούς περιόδου.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020

Η κρίση της πανδημίας Covid-19 αποτελεί αναμφίβολα μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η παγκόσμια κοινότητα στον 21ο αιώνα. Οι επιπτώσεις και το βάθος του μετασχηματισμού που θα επιφέρει στην παγκόσμια οικονομική και κοινωνική πραγματικότητα είναι ευρύτερες και εν πολλοίς ακόμη άγνωστες.

Οι ευρύτερες υγειονομικές διαστάσεις που έχει λάβει το πανδημικό φαινόμενο έχει επηρεάσει σημαντικές πτυχές της οργάνωσης της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, ενώ έχει διαμορφώσει νέες προκλήσεις για τις κοινωνίες των ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών. Οι επιπτώσεις της πανδημίας δε φαίνεται να εξαντλούνται σε ένα ορίζοντα μιας βραχύβιας οικονομικής περιόδου, που θεωρητικά θα αποτελούσε τη φάση προσαρμογής σε μια νέα υγειονομική-κοινωνική-οικονομική δυναμική ισορροπία. Οι μεταβολές που προοιωνίζονται και επισημαίνονται από διεθνείς αναλυτές και επιστήμονες αναμένεται να έχουν χαρακτηριστικά μόνιμης αναδιάρθρωσης της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Υπό το φως αυτών των τεκτονικών μεταβολών, αναδύονται δύο σημαντικές ευκαιρίες που τέμνουν την ευρωπαϊκή και εθνική πολιτική. Από τη μια, η πανδημική κρίση δίνει τη δυνατότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση να αναπτύξει τα αλληλέγγυα αντανακλαστικά της- τα οποία είχαν απωλεσθεί τόσο με τον τρόπο διαχείρισης της οικονομικής κρίσης, όσο και του προσφυγικού ζητήματος-, ιδιαίτερα προς τα πιο ευάλωτα στρώματα της ευρωπαϊκής κοινωνίας. Από την άλλη, σε επίπεδο εθνικής πολιτικής παρέχεται πολύτιμος χρόνος και υλικό προκειμένου να διαμορφωθεί ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο σχέδιο αναπτυξιακής πολιτικής σε βάθος 10ετίας.

Το νέο αναπτυξιακό πρόταγμα δεν δύναται πλέον να είναι αμιγώς τεχνικά μεταρρυθμιστικό, θα πρέπει να περιλαμβάνει και μείζονες κοινωνικές μεταρρυθμίσεις: θα πρέπει να περιλαμβάνει πρόνοιες που θα αφορούν την ανθεκτικότητα των υποδομών, την υγεία, την απονομή

δικαιοσύνης, την προστασία των ασθενέστερων, την αξιοποίηση των φυσικών πόρων με τρόπο διαγενεακό δίκαιο και περιβαλλοντικά ισόρροπο.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, μέσα από τις συχνές παρεμβάσεις της, έχει έγκαιρα υπογραμμίσει την αναγκαιότητα αναπροσανατολισμού του αναπτυξιακού προτύπου της χώρας και τη διαμόρφωση ενός Εθνικού Σχεδίου για την Ανάπτυξη, ενώ παράλληλα συμμετέχει ενεργά στο δημόσιο διάλογο που διεξάγεται στην Ευρώπη για περισσότερη αλληλεγγύη και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων. Η αξιοποίηση των θέσεων της σε θεσμικό και τεχνικό επίπεδο από τα κόμματα, την πολιτεία, τους κοινωνικούς εταίρους, τους οργανωμένους φορείς της κοινωνίας των πολιτών θα παράγει σημαντικά οφέλη και θα σηματοδοτήσει την ωρίμανση των συνθηκών για ένα νέο σύγχρονο υγιές πλαίσιο κοινωνικού και δημόσιου διαλόγου. Στο πλαίσιο αυτό, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή επιφορτίστηκε με την ανάλυση των επιπτώσεων της πανδημικής κρίσης και την αντιμετώπισή τους σε κάθε διαφορετική φάση της πανδημίας.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΕΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΥΨΗΛΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΑΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ

ΜΑΪΟΣ 2020

Η ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος αποτελεί κύρια προτεραιότητα στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης τόσο για την επίτευξη των κλιματικών στόχων όσο και για τη βελτίωση των συνθηκών άνεσης και χρήσης. Τα άμεσα οφέλη που προκύπτουν από τον συγκεκριμένο άξονα ενεργειακής πολιτικής, είναι πρωτίστως οικονομικά, καθώς μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων προκύπτει σημαντική εξοικονόμηση ενέργειας άρα και της ανάγκης για προμήθεια και κατανάλωση ενεργειακών καυσίμων, ενώ εξίσου σημαντικά είναι και τα οφέλη σε θέματα υγείας, επαγγελματικής αποδοτικότητας και γενικά σε επίπεδο κοινωνίας. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι ο κτιριακός τομέας συνεισφέρει στους στόχους για τα Αέρια του Θερμοκηπίου, εκτός από τη χρήση της ενέργειας κατά τη λειτουργία των κτιρίων και μέσω του εμπεριεχόμενου άνθρακα και των υλικών (κυρίως το σκυρόδεμα και ο χάλυβας) όπως και μέσω των F-gases (τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου που λειτουργούν στα συστήματα A/C). Οι στρατηγικές αποφάσεις μείωσης του άνθρακα στον κτιριακό τομέα οδηγούν στη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με αυτόν (απομείωση αξίας, φυσικές καταστροφές, χαμηλές εκτιμητικές αξίες).

Παράλληλα με την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων αναπτύσσεται και ένας σημαντικός αριθμός έμμεσων ωφελειών, όπως π.χ. στους ενεργειακούς κλάδους μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής ασφάλειας και της προώθησης νέων ενεργειακών τεχνολογιών, συστημάτων και εφαρμογών, ενώ γενικά ενισχύεται και ο ρόλος του καταναλωτή ενέργειας.

Στην Ελλάδα, ο κτιριακός τομέας έχει κομβική σημασία εξαιτίας τόσο της κοινωνικής, όσο και της οικονομικής διάστασής του. Οι παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος χαρακτηρίζονται

από υψηλή εγχώρια προστιθέμενη αξία, με αποτέλεσμα η κινητοποίηση και υλοποίηση των σχετικών επενδύσεων να ενισχύει σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της.

Σήμερα η ενεργειακή απόδοση του κτιριακού αποθέματος στην χώρα είναι χαμηλή, λόγω της παλαιότητας τους και της απουσίας μιας στοχευμένης και ολιστικής στρατηγικής ανακαίνισης τα προηγούμενα έτη, γεγονός που καθιστά επιτακτική την άμεση υιοθέτηση αποτελεσματικών μέτρων για την ενεργειακή αναβάθμιση τους.

Η συγκεκριμένη γνώμη εστιάζει στην αποτύπωση των κρίσιμων παραμέτρων και των προτεραιοτήτων για τον κτιριακό τομέα, ώστε να επιτευχθούν οι φιλόδοξοι στόχοι της επόμενης δεκαετίας και αποτυπώνονται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα. Έμφαση δίνεται στις πολιτικές και τις προτεραιότητες τόσο για τα νέα κτίρια όσο και για την ενεργειακή αναβάθμιση των υφιστάμενων κτιρίων, καθώς και των δυνατοτήτων ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών και εφαρμογών στον κτιριακό τομέα με ενεργειακά και περιβαλλοντικά οφέλη.

Επιπρόσθετα, αναπτύσσονται συγκεκριμένες προτάσεις αναφορικά με τα απαιτούμενα χρηματοδοτικά εργαλεία και αναλύονται οι σημαντικότερες προκλήσεις για τις εγχώριες επιχειρήσεις και τους επαγγελματικούς κλάδους με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ – ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

Η Γνώμη Πρωτοβουλίας της Ο.Κ.Ε. «Χωροταξικός Σχεδιασμός: Προβλήματα - Προκλήσεις» αναδεικνύει τα βασικότερα προβλήματα του χωροταξικού σχεδιασμού στη χώρα και διατυπώνει προτάσεις που συνεισφέρουν στην εξέλιξη του συστήματος χωρικού σχεδιασμού ώστε αυτό: (α) με διακριτούς όρους να απαντά στις σημερινές αλλά και σε μελλοντικές ανάγκες, (β) να θεραπεύει ζητήματα και συγκρούσεις κανόνων που έχουν αναδειχθεί μετά την εφαρμογή του προηγούμενου πλαισίου και (γ) να θέτει τις βάσεις για την πραγματική προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Υπό το πρίσμα αυτό, μια επαναρρύθμιση του συστήματος χωρικού σχεδιασμού θεωρείται απαραίτητη. Η υποστήριξη της διαδικασίας εξόδου από την κρίση και επιστροφής στην οικονομική ανάκαμψη προϋποθέτει την εκ βάθρων επανεξέταση της ισχύουσας χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας και κατ' επέκταση πολιτικής σε πολλαπλά επίπεδα. Ως κεντρικούς στόχους της χωροταξικής και πολεοδομικής μεταρρύθμισης και ιδίως του θεσμικού πλαισίου η Ο.Κ.Ε. θέτει τα εξής:

- την αποκάθαρση της υφιστάμενης νομοθεσίας από παρωχημένους και πλεοναστικούς κανόνες, εργαλεία και θεσμούς,
- την ενίσχυση του σχεδιασμού (οργανωμένων μορφών ανάπτυξης και σχεδίων χρήσεων γης) έναντι της άναρχης δόμησης,
- την ενίσχυση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των χωροταξικών και πολεοδομικών ρυθμίσεων και της ορθολογικής ιεράρχησης (προτεραιότητα υπερκείμενου σχεδιασμού, δυνατότητες ανάδρασης από το δεύτερο προς τον πρώτο υπό σαφείς προϋποθέσεις),
- την άρση χωροθετικών εμποδίων για την επιχειρηματικότητα και την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας, μεγάλης ή μικρής, καθώς και
- την ενεργό υποστήριξη των υπόλοιπων δημόσιων

πολιτικών και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την ανάπτυξη και τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Είναι κρίσιμο πλέον στην Ελλάδα να εξελιχθεί ο χωρικός σχεδιασμός, ώστε να είναι σε άμεση επαφή με τις κοινωνικές αλλαγές, τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής αλλά και με τις προσδοκίες των πολιτών. Η εξέλιξη αυτή θα οδηγήσει σε μια «νέα νοημοσύνη του χώρου», η οποία θα λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών, τα μειονεκτήματα και τα προτερήματά τους καθώς και τις δυνατότητες ανάπτυξής τους.

Βασική επιδίωξη, στο πλαίσιο μιας τέτοιας προσπάθειας, αποτελεί η καλύτερη ιεράρχηση των χωροταξικών σχεδίων, τα οποία θα αποβλέπουν στο συντονισμό των χωρικών πολιτικών αλλά και των τομεακών πολιτικών με χωρικές επιπτώσεις. Τα σχέδια επιβάλλεται να αποτελούν, μεταξύ άλλων, τα βασικά εργαλεία για τον έλεγχο των χρήσεων γης και τη χωροθέτηση των οικονομικών δραστηριοτήτων. Ο ρόλος του κεντρικού κράτους θα πρέπει να περιορίζεται κατ' αρχήν στην έκδοση και την παρακολούθηση (monitoring) της εφαρμογής σχεδίων, με τα οποία θα καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι για τη διαχείριση του εθνικού χώρου. Στόχος αυτών των κειμένων θα είναι ο συντονισμός μεταξύ των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών πολιτικών, που αφορούν στο σχεδιασμό και την οργάνωση του χώρου, με την αποφυγή των συγκρούσεων χρήσεων γης και την ενθάρρυνση συνεργειών κατά τη χωροθέτηση των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Στη βάση των παραπάνω, οι προτάσεις της Ο.Κ.Ε. συνδέονται με την ολοκληρωμένη υλοποίηση του Συστήματος Χωρικού Σχεδιασμού με έμφαση στη βελτίωση των διαδικασιών υλοποίησης του σχεδιασμού, αλλά και εξασφάλισης συνοχής και λειτουργικότητας του συστήματος χωρικού σχεδιασμού, στην εισαγωγή νέων μηχανισμών γρήγορης επίλυσης των παρατηρούμενων συγκρούσεων ή/και αντιφατικών προβλέψεων μεταξύ

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2021-2025

ΙΟΥΛΙΟΣ 2020

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 αποτελεί μια σημαντική θεσμική τομή εκ μέρους της ελληνικής πολιτείας, που αναγνωρίζει την αναγκαιότητα οργάνωσης του επενδυτικού προγραμματισμού και την αξία των δημόσιων επενδύσεων. Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης αποσκοπεί στην κατάρτιση, διαχείριση και εποπτεία της κατανομής και αξιοποίησης των διαθέσιμων δημόσιων επενδυτικών ή άλλων χρηματοδοτικών πόρων από τις αρμόδιες αρχές, με στρατηγικό στόχο τη βελτιστοποίηση του παραγόμενου αναπτυξιακού αποτελέσματος.

Η προβλεπόμενη πενταετής διάρκεια του προγράμματος επιτρέπει την έγκαιρη προετοιμασία και στοχοθεσία εκ μέρους των υπηρεσιών του δημοσίου τομέα και παράλληλα διευκολύνει τον επενδυτικό προγραμματισμό των επιχειρήσεων, τόσο των εγχώριων, όσο και των αλλοδαπών. Άλλωστε, παρά τη σχετική βελτίωση του δείκτη των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων, παραμένουν ορισμένες διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας, που σχετίζονται με: α) τη σταθερά υψηλή σχέση κατανάλωσης- επένδυσης, β) τη μειωμένη παραγωγικότητα των επιχειρήσεων, την χαμηλή πολλαπλασιαστική επίδραση των επενδυτικών προγραμμάτων, γ) την υστέρηση τομέων όπως η μεταποίηση και η αγροτική παραγωγή σε αντιδιαστολή με τον υπερμεγέθη τομέα υπηρεσιών στο συνολικό ΑΕΠ της χώρας, δ) την χαμηλή αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα σε ορισμένους κρίσιμους τομείς (πχ αδειοδότηση, απονομή δικαιοσύνης, προσέλκυση θεσμικών επενδυτών), ε) την αδυναμία ικανοποιητικής αξιοποίησης κρίσιμων παραγωγικών και γεωστρατηγικών πλεονεκτημάτων (πχ φυσικό περιβάλλον, ενεργειακά δίκτυα), στ) τη χαμηλή σύνδεση του παραγωγικού μοντέλου με τις απαιτήσεις και ανάγκες της τέταρτης βιομηχανικής επανάστασης.

Τις παραπάνω αδυναμίες, στοχεύει επί της αρχής να αντιμετωπίσει το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025 το οποίο συνδέεται με ευέλικτο τρόπο με το πολυετές δημοσιονομικό προγραμματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021-2027, ο οποίος συζητείται σήμερα στα αντίστοιχα όργανα. Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη τις

τεκτονικές αλλαγές μεταστροφής της οικονομικής και δημόσιας πολιτικής που προκάλεσε τόσο η κλιματική αλλαγή (βλέπετε Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία) όσο και η πανδημική κρίση Covid-19, που συνοδεύτηκε με την αναγνώριση του επιτελικού ρόλου του κράτους και την ανάγκη άμεσων παρεμβάσεων σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, είναι σαφές ότι ο έγκυρος και έγκαιρος χρηματοδοτικός προγραμματισμός σε κάθε χώρα θα διαμορφώσει νέες παραγωγικές δυνατότητες και θα εμβαθύνει, ή θα ακυρώσει υφιστάμενα συγκριτικά πλεονεκτήματα.

Αναφορικά με την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική η πρόβλεψη συμμετοχής της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στις διαδικασίες διαβούλευσης για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκφράζει θεσμικά το σύνολο των παραγωγικών και κοινωνικών φορέων και η συνδιαμόρφωση κοινών προτάσεων και θέσεων θα συμβάλλει σημαντικά στη βέλτιστη κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων και τον σχεδιασμό επενδυτικών προγραμμάτων με κριτήρια βιωσιμότητας και ποιότητας.

ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2020

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας COVID – 19 στη χώρα μας, υιοθετήθηκαν μέτρα προστασίας, στα οποία συμπεριλήφθηκαν, μεταξύ άλλων, η αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων και η επιτρεπτή μονομερής εφαρμογή καθεστώτος τηλεργασίας με απόφαση εργοδότη, ως έκτακτο μέτρο στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Αυτή η κατάσταση προσέδωσε άμεση επικαιρότητα στην τηλεργασία, η οποία είχε θεσμικά ρυθμιστεί με την ΕΓΣΣΕ 2006-2007, που ουσιαστικά ενσωμάτωσε την Ευρωπαϊκή Συμφωνία Πλαίσιο του 2002 και στη συνέχεια με το άρθρο 5 του Ν.3846/2010.

Ο μέχρι σήμερα χαμηλός βαθμός χρήσης της τηλεργασίας είχε ως αποτέλεσμα πολλά ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της και χρήζουν, νομοθετικών ή άλλων, ρυθμίσεων να μην έχουν αντιμετωπισθεί. Σήμερα, η ελληνική κοινωνία και οικονομία καλείται να αντιδράσει άμεσα στις επιπτώσεις από την εφαρμογή των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας, γεγονός που επιβάλλει μεταξύ άλλων και την αξιοποίηση της τηλεργασίας. Ο προβληματισμός αυτός είναι διάχυτος και σε άλλες τις χώρες της ΕΕ και απασχολεί τους κοινωνικούς εταίρους με προοπτική την επανεξέταση και εξειδίκευση της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας Πλαίσιο του 2002.

Σε αυτές τις συνθήκες η Ο.Κ.Ε. με την Γνώμη Πρωτοβουλίας που εξέδωσε με θέμα «Τηλεργασία- Προβλήματα και Προοπτικές» βάσει του άρθρου 1 του ν. 2232/1994, εκτιμά, μετά από επισκόπηση των νομικών και οικονομικών παραμέτρων που συναρτώνται με την τηλεργασία και την ρύθμιση της στην Ελλάδα, αλλά και σχετικών μελετών της ΔΟΕ και ευρωπαϊκών φορέων, ότι η εθνική νομοθεσία χρήζει εξειδίκευσης και βελτίωσης, ιδίως, στα ακόλουθα κρίσιμα ζητήματα:

- της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας του τηλεργαζομένου,
- της έννοιας της τηλετοιμότητας και της αμοιβής των τηλεργαζομένων ενόψει αυτής,
- της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των τηλεργαζομένων,

- της τήρησης των ορίων του χρόνου εργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κατά την οργάνωση του χρόνου εργασίας των τηλεργαζομένων και των ορίων υπέρβασης αυτού (εντός των θεσμοθετημένων ορίων του νόμου σε συνδυασμό με την αναγκαία ευελιξία που αυτή η μορφή εργασίας απαιτεί),
- της ίσης μεταχείρισης και των δικαιωμάτων συμμετοχής του τηλεργαζομένου σε συλλογικά όργανα και διαδικασίες,
- της ίσης μεταχείρισης του τηλεργαζομένου στην επαγγελματική κατάρτιση και εξέλιξη,
- της πρόβλεψης για την αντιστοίχιση του τηλεργαζομένου με συγκρίσιμο εργαζόμενο της επιχείρησης,
- των ζητημάτων ασφάλισης των τηλεργαζομένων και των εν γένει φορολογικών ζητημάτων που άπτονται της τηλεργασίας, καθώς και
- των ζητημάτων της επαγγελματικής ασθένειας και του εργατικού ατυχήματος κατά την τηλεργασία, αλλά και τις πιο ιδιόμορφες μορφές κατ' οίκον και κινητής εργασίας με αυτοτελή ρύθμιση, τόσο σε επίπεδο εργατικού, όσο και κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου.

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Το σχέδιο νόμου με θέμα: «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής νομοθεσίας», το οποίο εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από τον Υπουργό Ενέργειας και Περιβάλλοντος κ. Κωστή Χατζηδάκη, παρεμβαίνει σε πολλά πεδία της χωροταξικής και πολεοδομικής νομοθεσίας (χρήσεις γης, εκτός σχεδίου δόμηση, επιχειρηματικά πάρκα, ΠΟΤΑ, θαλάσσια χωροταξία, οικοδομική αδειοδότηση, μεταφορά συντελεστή δόμησης, ηλεκτρονική ταυτότητα ακινήτων κ.λ.π.), με στόχο, όπως αναφέρεται, να δημιουργήσει συνθήκες που προάγουν τη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι παρεμβάσεις στα συγκεκριμένα ζητήματα, διαχρονικά δημιουργούν εντάσεις μεταξύ οικονομικών και ιδιοκτησιακών συμφερόντων και των προτεραιοτήτων αξιών που συνδέονται με την ποιότητα ζωής και την προστασία του περιβάλλοντος. Είναι σημαντικό επομένως να βρεθεί η χρυσή τομή ανάμεσα στα αιτήματα εκείνων που ζητούν άμεση κατάργηση των παρεκκλίσεων στην εκτός σχεδίου δόμησης και εκείνων που ζητούν την αναστολή της κατάργησης των παρεκκλίσεων καθώς θεωρούν ότι θίγεται η περιουσία τους, με ότι αυτό συνεπάγεται για τους πολίτες και το τραπεζικό σύστημα.

Η Ο.Κ.Ε. από το 2007 τάσσεται υπέρ μιας στρατηγικής για το ριζικό περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης. Σε κάθε περίπτωση, η Ο.Κ.Ε θεωρεί ότι σημαντικές μεταρρυθμίσεις (όπως αυτές που προωθεί το παρόν σχ/ν) πρέπει να είναι θεμελιωμένες με τρόπο που να διασφαλίζεται η όσο το δυνατόν ομαλότερη μετάβαση στη νέα κατάσταση. Το γεγονός αυτό γεννά σημαντικές υποχρεώσεις κυρίως στο κράτος, το οποίο οφείλει να δεσμευτεί ότι θα προβεί άμεσα στις αναγκαίες ενέργειες και θα ολοκληρώσει εγκαίρως τις απαιτούμενες από την πλευρά του διαδικασίες (ολοκλήρωση Τοπικών Χωροταξικών, οριοθέτηση οικισμών, χαρακτηρισμός οδικού δικτύου κοκ), μέσα στο χρονικό πλαίσιο που τίθεται από το νομοσχέδιο, ώστε οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις

να έχουν αποτέλεσμα και να τύχουν της μέγιστης κοινωνικής αποδοχής.

Είναι γεγονός ότι το σύστημα χωρικού σχεδιασμού στη χώρα υπόκειται σε διαρκείς μεταβολές, ενώ ταυτόχρονα δέχεται έντονες κριτικές ως κατακερματισμένο, αναποτελεσματικό, ασαφές και αναχρονιστικό, κάτι που αποδεικνύεται από το μέχρι σήμερα άναρχο και χωρίς σχεδιασμό ευρύτερο περιβάλλον. Παράλληλα σημαντικά προβλήματα δημιουργούνται από την ασάφεια και σε πολλές περιπτώσεις αλληλοεπικάλυψη των σχετικών αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικής και περιφερειακής διοίκησης. Τέλος, η ελλιπής και αναποτελεσματική εφαρμογή των μέχρι σήμερα συστημάτων χωρικού σχεδιασμού καθώς και η έλλειψη αξιολόγησής τους, έχει οδηγήσει σε σωρεία προβλημάτων εφαρμογής, όπως χαρακτηριστικά αποτυπώνεται σε επιστημονικές μελέτες και στη νομολογία.

Με βάση τα παραπάνω, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι η επιτυχής ή μη έκβαση της προωθούμενης μεταβολής του συστήματος χωρικού σχεδιασμού, θα κριθεί από την αποτελεσματική και προσαρμοστική εφαρμογή του νόμου. Πέραν της αναμόρφωσης του γενικού νομικού πλαισίου, η πλέον επιτακτική ανάγκη για το σύστημα

χωρικού σχεδιασμού είναι η δέσμευση της Πολιτείας και η ανάληψη πρωτοβουλιών εκ μέρους της για άμεση και ουσιαστική εφαρμογή του σχεδιασμού προς εξυπηρέτηση της βιώσιμης ανάπτυξης και του κοινωνικού συνόλου.

Ως γενική επισήμανση, αξίζει να σημειωθεί ότι το παρόν Σχέδιο Νόμου, φαίνεται ότι λαμβάνει υπόψη μέρος των προτάσεων και των παρατηρήσεων που έχει κατά καιρούς αναδείξει η Ο.Κ.Ε. στις γνωμοδοτήσεις της, αναφορικά με το σύστημα χωρικού σχεδιασμού, τους όρους και τους περιορισμούς δόμησης, τη θαλάσσια χωροταξία, την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και του τοπίου.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ο.Κ.Ε. κατά πλειοψηφία των Μελών της Εκτελεστικής Επιτροπής, αξιολογεί τις ρυθμίσεις του Σχεδίου Νόμου ως θετικές, καθώς επιδιώκουν να επιλύσουν σειρά ζητημάτων που δυσχεραίνουν την ορθή εφαρμογή της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας προωθώντας τον οργανωμένο σχεδιασμό του χώρου έναντι της εκτός σχεδίου μεμονωμένης δόμησης (κατοικία και παραγωγικές εγκαταστάσεις) και καθιερώνοντας τα τοπικά και ειδικά πολεοδομικά σχέδια, ή άλλα σχέδια χρήσεων γης, ως κατ' εξοχήν εργαλεία για τη ρύθμιση της χρήσης του χώρου.

Η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι προκειμένου οι προωθούμενες παρεμβάσεις του Σχεδίου Νόμου να επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα και να υπάρξει ομαλή μετάβαση στο νέο σύστημα θα πρέπει να διασφαλισθούν τα ακόλουθα:

1. Εξακολουθεί να παραμένει πολύ μεγάλη η ανάγκη να επισπευσθούν και να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες καθυστερήσεις στην εφαρμογή και αξιολόγηση του σχεδιασμού, και να μελετηθούν τα θέματα της συμπίεσης του χωρικού σχεδιασμού με τον αναπτυξιακό προγραμματισμό, όπως έχει επανειλημμένα επισημάνει η Ο.Κ.Ε.

Κρίσιμο στοιχείο συνεπώς αποτελεί η ταχύτητα με την οποία θα προχωρήσει στο άμεσο μέλλον ο χωρικός σχεδιασμός και οι απαραίτητες μελέτες (Τοπικά και Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, μελέτες για το χαρακτηρισμό του οδικού δικτύου και την οριοθέτηση των οικισμών κ.α.). Ειδικότερα, κρίνεται σκόπιμο να ολοκληρωθούν άμεσα τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας (ενδεικτικά αναφέρεται ο ορίζοντας της τετραετίας) και στο σύνολο της επικράτειας σε ορίζοντα εξαετίας. Επίσης θα πρέπει να επαναοριοθετηθούν οι οικισμοί των οποίων τα όρια δεν έχουν καθορισθεί με

επιστημονικό τρόπο. Αναφορικά τέλος με το οδικό δίκτυο, κρίνεται σκόπιμο να καθοριστούν εντός διετίας οι δρόμοι στους οποίους θα πρέπει να έχουν «πρόσωπο» τα εκτός σχεδίου ακίνητα για να έχουν δυνατότητα δόμησης και οι δρόμοι αυτοί να αναρτηθούν στον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη για λόγους διαφάνειας.

2. Κομβικό ρόλο στην πλαισίωση και ευόδωση της μεταρρύθμισης κατέχει το έργο της κωδικοποίησης της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας το οποίο απαιτείται να υποστηριχθεί το αμέσως επόμενο διάστημα.
3. Υπάρχει σημαντικό περιθώριο περαιτέρω βελτίωσης και ενδυνάμωσης των διαδικασιών διαβούλευσης κατά την υλοποίηση του σχεδιασμού. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται σε επόμενο χρόνο ο εκσυγχρονισμός και η συστηματοποίηση των διαδικασιών διαβούλευσης με τους ενδιαφερομένους, ώστε αφενός να διασφαλίζεται η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και η ευρύτερη δυνατή αποδοχή του σχεδιασμού και αφετέρου να ενδυναμώνεται η αξιοπιστία του περιεχομένου των επιμέρους σχεδίων και συνεπώς η αποτελεσματικότητά τους.
4. Αναφορικά με τους πόρους από το Ταμείο Ανάκαμψης και τη νέα Προγραμματική Περίοδο, απαιτείται να κατευθυνθούν μεταξύ άλλων και σε δράσεις για την αναβάθμιση της υπαίθρου και των πόλεων μέσα από ολοκληρωμένο σχεδιασμό. Σήμερα καταγράφονται αυξημένες ανάγκες για την υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης, της κινητικότητας με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, της απασχόλησης, της ενεργειακής απόδοσης, της καινοτομίας στις ΜΜΕ, της ύπαρξης ελεύθερων χώρων, πάρκων και πρασίνου, για τις οποίες τα σύγχρονα εργαλεία χωρικού σχεδιασμού καθώς και τα κατά περίπτωση χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια ορίζουν ολοκληρωμένα Προγράμματα Δράσης, τα οποία απαιτείται να χρηματοδοτηθούν προκειμένου να υλοποιηθούν.
5. Απαιτείται άμεση επίλυση των προβλημάτων και των αρρυθμιών που απορρέουν από το υφιστάμενο καθεστώς κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικών και αποκεντρωμένων φορέων διοίκησης. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων και στην ενίσχυση του ρόλου

της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι υπηρεσίες της οποίας θα κληθούν να εφαρμόσουν και να υποστηρίξουν ένα μεγάλο μέρος των προωθούμενων ρυθμίσεων. Σήμερα, οι διαπιστωμένες καθυστερήσεις στην υλοποίηση του χωρικού σχεδιασμού, αλλά και οι συγκρούσεις και οι αλληλεπικαλύψεις που παρουσιάζονται κατά τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των απαραίτητων έργων υποδομής, περιπλέκονται στις συναρμοδιότητες μεταξύ κεντρικής και αποκεντρωμένης διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης (ενδεικτικά: έργα για τη δημιουργία κοινόχρηστων και κοινωφελών υποδομών, συγκοινωνιακών υποδομών και λοιπών δικτύων όπως: ηλεκτροδότησης, οδικό, τηλεπικοινωνίας, αποχετευτικά δίκτυα κοκ.) συμβάλλοντας στη συνολική απαξίωση του σχεδιασμού και του ρόλου του ως αναπτυξιακό εργαλείο. Προτείνεται επομένως, σε πρώτη φάση η αξιολόγηση των παραμέτρων που οδηγούν σήμερα σε αποσπασματική προσέγγιση του έργου των οργανικών μονάδων της Διοίκησης, και σε αμέσως επόμενο χρόνο η κωδικοποίηση, τυποποίηση και απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, ιδίως στα θέματα που αφορούν στην υλοποίηση του αναπτυξιακού και χωρικού προγραμματισμού, δίνοντας έμφαση στην ενίσχυση του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης. Η Ο.Κ.Ε. αξιολογεί ότι η διαπιστωμένη αναποτελεσματικότητα στην εφαρμογή των δημοσίων προγραμμάτων και υπηρεσιών, προέρχεται μεταξύ άλλων και από τη μη ορθολογική κατανομή και τυποποίηση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων και φορέων της δημόσιας διοίκησης.

ΣΧΕΔΙΟ ΓΝΩΜΗΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδας (Ο.Κ.Ε.) απέστειλε Σχέδιο Γνώμης και αναλυτικές προτάσεις δράσης για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που επεξεργάστηκε Επιτροπή Εργασίας, με τη συμμετοχή πολλών φορέων, σε συνέχεια επιστολής της 25ης Νοεμβρίου 2020 του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών κ. Θ. Σκυλακάκη.

Αναδεικνύοντας την απρόσκοπτη και ταχεία διοχέτευση ρευστότητας στην πραγματική οικονομία ως πρωταρχικής σημασίας για την άμεση αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας, η Ο.Κ.Ε. με το παρόν Σχέδιο Γνώμης αξιολογεί τις Στρατηγικές Κατευθύνσεις του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και δι-

ατυπώνει αναλυτικές προτάσεις δράσης σε κάθε έναν από τους τέσσερις Πυλώνες Στρατηγικών Κατευθύνσεων.

Ειδικότερα, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καλείται: i) να διασφαλίσει τη βιώσιμη σχέση της ανθρώπινης δραστηριότητας με την τεχνολογία και το περιβάλλον, ii) να αναδειξει και να στηρίξει τις επιχειρήσεις και τους παραγωγικούς κλάδους με συγκριτικά πλεονεκτήματα, iii) να επιταχύνει την μετάβαση των επιχειρήσεων και του κράτους στην ψηφιακή εποχή και iv) να συνδέσει την εκπαίδευση και την κατάρτιση με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας για καλύτερη και ποιοτικότερη απασχόληση.

Στα προαναφερόμενα η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει:

Α. Στην προσπάθεια αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου της ελληνικής οικονομίας, η χώρα χρειάζεται να αξιοποιήσει κάθε ευκαιρία για να διαμορφώσει ένα διαφορετικό και βιώσιμο παραγωγικό πρότυπο με βάθος χρόνου, περισσότερη μεταποίηση και υπηρεσίες μεγάλης προστιθέμενης αξίας, εξαγωγικό χαρακτήρα, ισχυρή πρωτογενή παραγωγή που θα υποκαταστήσει τις εισαγωγές, βιώσιμο και ανταγωνιστικό τουριστικό τομέα και την απαραίτητη επενδυτική κινητοποίηση ώστε να δημιουργηθούν πολλές και καλές θέσεις εργασίας, συμβάλλοντας στην αντιστροφή του braindrain.

Β. Η πρόωθηση ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος άσκησης κοινωνικής πολιτικής επιβάλλει την εφαρμογή μίας στοχευμένης Κοινωνικής Ατζέντας που θα στηριχθεί στη συνεργασία του Κράτους, της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών, υιοθετώντας δύο αξιακά πρότυπα (το ιδεολογικό μοντέλο του Ενεργητικού Κοινωνικού Κράτους και το επιχειρησιακό μοντέλο της Ενεργητικής Ένταξης) για να εξασφαλίσει την πρόσβαση του πληθυσμού σε μία βιώσιμη ανάπτυξη, δίχως διακρίσεις και αποκλεισμούς.

Γ. Βασική προϋπόθεση επιτυχίας της προσπάθειας εκσυγχρονισμού της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας είναι η μετεξέλιξη των Στρατηγικών Κατευθύνσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σε μία ολοκληρωμένη παρέμβαση αναπτυξιακής αναζωογόνησης με μετρήσιμους στόχους, κριτήρια και δείκτες, η οποία θα εξασφαλίζει την δημιουργία ποιοτικών θέσε-

ων εργασίας, θα μετριάξει τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και θα μειώνει τις έντονες οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές ανισότητες που εμποδίζουν την σύγκλιση της χώρας με τις άλλες χώρες της Ε.Ε.

Σημειώνεται επιπλέον ότι για την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στην εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών μέσω της αυτοδιοίκησης στην αξιοποίηση των σχετικών κονδυλίων, καθώς και η οριζόντια ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και η πλήρης ευθυγράμμιση της χρηματοδοτικής στήριξης με το σεβασμό των οριζόντιων αρχών, και ιδιαίτερα με την αρχή της μη διάκρισης λόγω αναπηρίας.

Η Ο.Κ.Ε. -το Σχέδιο Γνώμης της οποίας εκκρεμεί να ψηφιστεί από την Ολομέλεια τον Ιανουάριο του 2021- θα συνεχίσει τις διαδικασίες του κοινωνικού διαλόγου μεταξύ όλων των κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών κατά τις επόμενες φάσεις του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και θα προωθήσει τα πορίσματά τους με την μορφή νέων Γνωμών Πρωτοβουλίας και Σχεδίων Δράσης για την παρακολούθηση της εφαρμογής του και την εκτίμηση των κοινωνικών του επιπτώσεων (με την μορφή π.χ. της σύστασης ενός Παρατηρητηρίου της Ο.Κ.Ε. για την αποτίμηση των επιπτώσεων της εφαρμογής των Αξόνων του Εθνικού Σχεδίου σε τομείς οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής).

Το Σχέδιο Γνώμης της Ο.Κ.Ε. είναι διαθέσιμο στον ιστότοπό της (www.oke-esc.eu).

Συνάντηση του Προέδρου της Ο.Κ.Ε., Γιώργου Βερνίκου, με την Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, Κατερίνα Ν. Σακελλαροπούλου

14 Ιουλίου 2020

Παρέμβαση του Προέδρου της Ο.Κ.Ε., Γιώργου Βερνίκου στη συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Ελλήνων για το Σχέδιο Νόμου «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας»

30 Νοεμβρίου 2020

ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Όργανα της Ο.Κ.Ε. είναι η Ολομέλεια, με 62 Μέλη από τις τρεις Ομάδες (Εργοδότες – Εργαζόμενοι – Λοιπές Κατηγορίες), η Εκτελεστική Επιτροπή, το Συμβούλιο Προέδρων, ο Πρόεδρος και οι τρεις Αντιπρόεδροι.

Τα μέλη της κάθε Ομάδας ορίζονται από τους εξής φορείς και οργανώσεις:

Ομάδα Εργοδοτών (Α΄ Ομάδα)

Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών

Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών, Εμπόρων Ελλάδος

Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου & Επιχειρηματικότητας

Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων

Ελληνική Ένωση Τραπεζών

Ένωση Ελλήνων Εφοπλιστών

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών

Ομοσπονδία Κατασκευαστών & Οικοδομικών Επιχειρήσεων Ελλάδος

Ομάδα Εργαζομένων (Β΄ Ομάδα)

Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος

Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων

Ομάδα Λοιπών Κατηγοριών (Γ΄ Ομάδα)

Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών

Γενική Συνομοσπονδία Αγροτικών Συλλόγων Ελλάδος

Συντονιστική Επιτροπή Δικηγόρων

Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος

Κεντρική Ένωση Επιμελητριών Ελλάδος

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας

Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

Καταναλωτές

Οργανώσεις προστασίας περιβάλλοντος

Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία

Οργανώσεις για θέματα ισότητας των δύο φύλων

Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας

Ένωση Περιφερειών Ελλάδας

Ανώτατη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Μέσα από τον έντιμο, υπεύθυνο και γόνιμο διάλογο, οι πολίτες να είναι βασικοί πρωταγωνιστές στο πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό γίγνεσθαι.

Η Ο.Κ.Ε. συμβάλλει:

- στην εδραίωση της δημοκρατίας
- στην οικονομική ευημερία, την ανάπτυξη, τις επενδύσεις
- στον εκσυγχρονισμό των δομών και της λειτουργίας του κράτους
- στην κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ